

**HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'DA KİMLİK KÜLTÜR EĞİTİM
KAVRAMLARI**

Sümerya Güntürk

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MAYIS, 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren .....(....) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Sümerya

Soyadı: Güntürk

Bölümü:Felsefe Grubu Öğretmenliği

İmza:

TEZİN

Türkçe Adı: Hüseyin Nihal Atsız'da Kimlik Kültür Eğitim Kavramları

İngilizce Adı: İdentity Culture Education Concept in Hüseyin Nihal Atsız

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Sümerya Güntürk

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Sümerya Güntürk tarafından hazırlanan, “**Hüseyin Nihal Atsız’da Kimlik Kültür Kavramı Analizi**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Felsefe Grubu Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Beyhan ZABUN

Başkan: Prof. Dr. Haluk ERDEM

Üye: Dr. Öğrt. Üyesi: Ekrem Ziya DUMAN

Üye:

Tez Savunma Tarihi: ...../.....

Bu tezin Felsefe Grubu Eğitimi Bilim Dalı’nda yüksek lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma Yel

Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü:

TEŐEKKÜR

Bu uzun ve zorlu tez hazırlama sürecinde her zaman her konuda lise yıllarımdan bu yana yanımda olan, maddi manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen çok kıymetli Felsefe Öğretmenim Ayőe Kayrak Mollaoğlu'na, lisanstan yüksek lisansa bu yolda birlikte yürüdüğüm ve bütün zorlukları birlikte aőtıęım sevgili arkadaşım Pakize Çil Çakmak'a ve engin bilgilerinden her zaman istifade ettiğimiz, bizlere desteklerini hiçbir zaman eksik etmeyen değerli tez danışmanım Doç. Dr. Beyhan Zabun'a teőekkürü bir borç bilirim.

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'DA KİMLİK KÜLTÜR EĞİTİM KAVRAMLARI

Yüksek Lisans Tezi

Sümerya Güntürk

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Mayıs 2018

ÖZ

Hüseyin Nihal Atsız, 12 Ocak 1905 yılında İstanbul'da asker bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Onun yaşadığı yıllar Türk siyasi hayatı açısından karışıklıkların yoğun olduğu yıllardır. Bir imparatorluğun yıkımına ve yeni bir rejim ve devletin doğuşuna tanıklık etmiştir. Osmanlı kimliğinden sıyrılıp Türk kimliğinin ön plana çıkarılmaya çalışıldığı yıllarda Türk kimliğinin savunucusu olmuştur. 1930 yıllarda ivme kazanan Türkçülük fikrinin Ziya Gökalp'tan sonra en önemli savunucusu ve önderi olmuştur. Onu diğer düşünürlerden ayıran yönü ise savunduğu bu fikir sadece düşün dünyasında değil hayatının her alanında etkili olmuştur. Bir çok gazetede dönemin siyasi, kültürel ya da ahlaki konuları ile ilgili makaleler yazmıştır. Yazıların genel çerçevesini Türk kimliği ve kültürü olmuştur. Romanları, şiir kitabı, akademik incelemeleri olan çok yönlü bir düşünürdür. Yayın hayatında da aktif olmuş ve çeşitli şekilde dergiler çıkarmıştır. Türk kimliğini Osmanlı'dan soyutlayan, üstün, yetkin, ahlaklı bir toplum düşleyen Hüseyin Nihal Atsız, arkasında fikirlerinin savunucusu birçok genç bırakıp 1975 yılında vefat etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk kimliği, kültür, ülkü, eğitim, Hüseyin Nihal Atsız

Sayfa Adedi:75

Danışman: Doç. Dr. Beyhan Zabun

**IDENTITY CULTURE EDUCATION CONCEPT IN HÜSEYİN NİHAL
ATSIZ**

M.A. Thesis

Sümerya Güntürk

GAZİ UNIVERSTY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

May 2018

ABSTRACT

Hüseyin Nihal Atsız came to the world as a child of a military family in Istanbul on January 12, 1905. His years have been a period of intense confusion in terms of Turkish political life. He witnessed the destruction of an empire and the emergence of a new regime and state. In the years when the Ottoman identity has been stripped off and the Turkish identity has been tried to be brought to the forefront, it has been the advocate of the Turkish identity. It became the most important advocate and leader after Ziya Gökalp's idea of Turkism which gained momentum in the 1930s. What distinguishes him from other thinkers is that this idea, which he advocated, has not only been influential in the world of thought but in all areas of his life. The general framework of the writings has been Turkish identity and culture. He has been active in publishing life and has published magazines in various ways. Hüseyin Nihal Atsız, who discovers the Turkish identity from the Ottoman Empire, a superior, competent, moral society, has passed away in 1975, leaving behind many defenders of his ideas.

Key Words: turkish identity, culture, ideal, education, Hüseyin Nihal Atsız.

Page Number: 75

Supervisor: Assistant Professor: Beyhan Zabun

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1Problem	1
1.2Çalışmanın Amacı	3
1.3Çalışmanın Alt Amaçları.....	4
1.4Çalışmanın Önemi.....	4
1.5Çalışmanın Yöntemi.....	6
1.6Çalışmanın İçeriği	6
1.7Çalışmanın Kapsam ve Sınırlıkları	7
İKİNCİ BÖLÜM	9
HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'IN HAYATI VE DÜŞÜN DÜNYASI	9
2.1Atsız'ın Ailesi, Çocukluğu ve Eğitim Hayatı	9
2.2 Atsız'ın Meslek Hayatı.....	13
2.3 Atsız'ın Öğretmenlik Yılları.....	14
2.4 Irkçılık Turancılık Davası	15
2.5 Atsız'ın Son Yılları.....	19
2.6 Atsız'ın Eserleri	20
2.7 Atsız Hakkında Yazılmış Yazılar.....	20

2.8 Atsız'ın Yaşadığı Yıllarda Türkiye'nin Toplumsal Değişim Süreçleri	22
2.8.1 1900-1925 Türkiye'si	22
2.8.2 1925-1950 Türkiye'si	23
2.8.3 1950-1975 Türkiye'si	24
2.9 Atsız ve Onunla Özdeşleşen Kavramlar Üzerine Değerlendirmeler	24
2.9.1 Atsız ve Türkçülük.....	24
2.9.2 Atsız ve Turancılık.....	25
2.9.3 Atsız ve Irkçılık	26
2.9.4 Atsız ve Faşizm.....	27
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	29
ATSIZ'IN FİKİR DÜNYASINDA TÜRK KİMLİĞİ VE KÜLTÜRÜ	29
3.1 Kimliği Oluşturan Öğeler	29
3.2. Türk Kimliğinin ve Kültürü'nün Oluşmasında Tarihin Rolü	31
3.3 Türk Kimliğinin Oluşmasında Dilin Rolü	34
3.4 Türk kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Dinin Rolü.....	36
3.5 Türk kimliği ve Kültürünün Oluşmasında Edebiyatın Rolü	38
3.6 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Ülkünün Rolü	39
3.7 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Ahlakın Rolü.....	42
3.8 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Askeri Yapılanmanın Rolü.....	46
3.9 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında İdeolojinin Rolü.....	47
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	52
HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'IN EĞİTİM GÖRÜŞLERİ	52
4.1 Giriş	52
4.2 Türk Gençinin Kimlik Özellikleri	54
4.3 Türk Kızlarının Eğitim Şekli	56

4.4 Türk Gençinin Eğitim Şekli	57
BEŞİNCİ BÖLÜM	59
SONUÇ VE ÖNERİLER	60
KAYNAKLAR	64

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, alt problemleri, kapsam ve sınırlıklarına yer verilmiştir.

1.1 Problem

Türk kimliği uzun bir tarihi olan en eski milli kimliklerden biridir. Türk tarihini kısaca bölümlere ayırmak gerekirse Türk adının geçtiği Göktürk kitabelerinden başlangıç noktası kabul edilebilir. 8. Yüzyıldan bahseden bu kitabelerden sonra Türkler yaklaşık 11. Yüzyıla kadar devlet değil beylik halinde yaşamış ve şu an üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yaşadığı topraklarda hüküm sürmüştür. On birinci yüzyıl sonu, on ikinci yüzyıl başında Osmanlı devleti beylikten devlete dönüşmüş ve yirminci yüzyılın başlarına kadar varlığını yaklaşık üç kıtada sürdürmüştür.

Elbette her güçlü devlet diriliş, yükseliş ve çöküş gibi üç ana dönemden geçer Osmanlı devleti de bu aşamalardan geçmiş ve yirminci yüzyıl başlarında yıkılmıştır. Osmanlıyı yıkımdan kurtarmak için birçok fikir akımı ortaya çıkmıştır. Nitekim bu fikirler kaçınılmaz sonu engellememiş belki biraz yavaşlatmıştır. Osmanlının yıkılması ile Türk milletinin büyük başarı ve fedakârlık göstererek kurduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Bu devlet kültür ve kimlik olarak Osmanlının mirası üzerine kurulmuş olsa yönünü batıya dönmeyi tercih etmiştir.

Bundan mütevellit, bu dönem yenileşmenin yoğun olarak yaşandığı yıllardır. Türk halkı kılık kıyafetten tutup konuşma ve yazma diline kadar her alanda yenileşmenin ve değişimi

yaşamıştır. Bu değişim süresinde devlet politikası haline gelen bazı düşünceler olmuştur. Bu sebeplerden Türk fikir hayatında “düşüncenin” gündelik siyaset için bir malzeme üretme odağı işlevini görmesidir. Türk modernleşmesi sürecinde aydınlar düşünce sistemi ile yararçı bir ilişki kurmuşlar ve düşüncenin eylemin bir alt görevi olduğunu ifade etmişlerdir. Türk aydınları için düşünce bir yöneten değil yönetmeye yardım eden yardımcı konumundadır (Belge, 2009, s.42).

Türk milletinin karakter özelliği bireyden önce devleti düşünmesidir. Türk insanı için vatan, millet ve devlet her zaman ferdiyetten önde gelmiştir. Bunun için de dönemin bütün düşünürleri neredeyse bu yönde fikirler öne sürmüşlerdir. Entelektüel kimlik pek fazla değer görmemiştir.

Her ne kadar yardımcı pozisyonda da olsa gündelik siyaset de düşünce devlet merkezli bir fikir hayatının oluşmasına neden olmuştur. Osmanlı Devleti'nin yıkılma süreçlerinde devletin kurtarmak için çözüm yolları arayan aydınlar düşünceyi de bu amaçla kullanmışlardır (Çetinsaya, 2004, s.54).

Türkiye’de milliyetçiliğin doğuşu da bu mihval üzere devlet odaklı bir milliyetçilik anlayışıyla olmuştur. Yeni Türkiye Cumhuriyeti’ne şahitlik eden dönemin önemli milli düşünürlerinden olan Hüseyin Nihal Atsız’da bu milliyetçiliğin temellerini atma noktasında etkili olmuştur. Eski Türklerin kültürünün özelliklerini bu yeni devletin vatandaşlarında görmek ister.

Hüseyin Nihal Atsız, Türk milliyetçiliği fikrinin Cumhuriyet dönemi en önemli savunucusudur ve 12 Ocak 1905 yılında İstanbul’da dünyaya gelmiştir. Hüseyin Nihal kendi hakkında yazdığı yazı ile bu hususta herhangi bir itilafa yer vermemektedir. Hüseyin Nihal’in babası Gümüşhane’ye bağlı Torul kazasına bağlı Midi köyündendir. Çiftçioğulları ailesine mensup Deniz Makine Önyüzbaşı Hüseyin Efendi’nin oğlu Deniz Güverte Binbaşısı Mehmet Nail Beydir. Annesi ise Trabzon’da tanınmış ve önemli bir ailenin kızıdır. İlköğrenimine Kadıköy’de bulunan bir Fransız lisesinde Latin harfleri ile başlayan Atsız’ın bu okuldan pek memnun olmadığı ifade edilmektedir (Bucak, 1997, s.15-16).

Hüseyin Nihal’in şahsiyet yapısının oluşmaya başladığı dönem altı yedi yaşlarıdır. Bu dönemde ailesinin yanında huzurlu ve mutlu bir çocukluk hayatı geçirmiştir. Nitekim yaşadığı yıllarda azınlıkların baskın hakimiyeti ve çok uluslu bir çevrede büyümek Nihal’in hayatında milliyetçilik tohumlarının atılmasına sebebiyet vermiştir. Yaşadığı toplumun siyasal yapısı ailesinin asker kökenli olması da eklenince Atsız’ın Türkçü ve

milliyetçi olmasının temelleri bu dönemde atılmıştır. Atsız'ın çocukluk yılları dev Osmanlı'nın son yıllarına denk gelir. Bu yıllar savaşların, karışıklıkların ve nihayet çöküşün yaşandığı yıllardır. Çocuk yaşında ülkesini bu durumda gören Atsız için bu manzara elbette ki etkileyici olacaktır (Bucak, 1997, s.15-18).

Hüseyin Nihal Atsız çeşitli yabancı okullarda ilk ve orta öğrenimini gördükten sonra Askeri Tıbbiye'ye girer. Burada çok başarılı bir öğrencilik hayatı geçirmeyen Atsız için bu yıllar fikri şahsiyetinin şekillendiği yıllardır. Askeri okuldan kovulan Atsız yazdığı bir makalenin etkisi ile üniversiteye asistan olarak girer. Edebiyat Fakültesi Dekanı olan hocası Prof. Dr. M. Fuat Köprülü, o zamanlar zorunlu olan 8 yıllık eğitim hizmetini Maarif vekaletinden affettirmesini istemiştir. Bu isteği kabul olunan Atsız yaklaşık 3 yıl asistan olarak görev yapar. On yedi sayı olarak çıkardığı Türkçü ve Köycü sloganlı dergi döneminin bilim alanında çok tesirli olmuştur. Bu dergide şimdilerde Türkçü diye bildiğimiz bir çok isim yazı yazmıştır. Kendisini tanıtan ilk yazılarını H. Nihal imzası ile yazmıştır (Tek, 2002, s.11).

Hüseyin Nihal, yaşamının her alanında entelektüel çalışmalar yapmış ve kendi ilmini geliştirmek için çaba göstermiştir. Yaptığı bu çalışmalar neticesinde elde ettiği sonuçları kendisinin çıkardığı dergilerde sürekli olarak neşretmiştir. Bu nedenle sistematik bir çizgi içerisinde Atsız'ın fikir dünyasına erişmek mümkündür.

Türk düşünce dünyasında şair, tarihçi, edebiyat yazarı ve ideoloji temsilcisi olarak bilinen Hüseyin Nihal Atsız'ın Türk milletinin kimlik ve kültür yapısına bakış açısı çalışmanın ana problemini oluşturmaktadır.

1.2 Çalışmanın Amacı

Nihal Atsızın milliyetçilik, kimlik, ülkü, kültür, eğitim gibi konularda ki fikirleri Türk düşünde tarihinde henüz çok anlaşılmış değildir. Gerek yaşadığı dönemin gerekse bu dönemin ideolojik yapısı onun fikirlerini tam olarak anlamış değildir. Akademik anlamda bu alanda yazılmış sınırlı sayıda tez mevcuttur. Bu tezlerin bir kısmı doktora bir kısmı yüksek lisans tezi olup bir kısmı da onun edebi kimliği ile alakalı çalışmalardır. Eğitim fakültesi bünyesinde kimlik ve kültür bağlamında yapılan sınırlı çalışmalardan biri de bu çalışmadır.

Çalışmanın amacı; Hüseyin Nihal Atsız'ın fikirlerinde Türk toplumunun kimlik ve kültür yapısının niteliklerini ortaya koymaktır.

1.3 Çalışmanın Alt Amaçları

Bir toplumun kimliğini hangi kültürel unsurlar belirlemek.

Bir toplumun kimliğinin belirlenmesinde dönemin siyasi-ekonomik-sosyokültürel durumu etkisini belirlemek.

Dinin kimliğe etkisini belirlemek.

İdeolojinin kimliğe etkisini belirlemek.

Eğitimin kimliğe etkisini belirlemek.

Eğitimin Türk kimliğine uygunluğun etkisini belirlemek.

Eğitim hangi şekilde yapılacağını belirlemek.

Eğitimin uygulanmasında dikkat edilmesi gereken milli hususları belirlemek.

Karma eğitim sisteminin etkileri ve sonuçlarını belirlemek.

Sanatın kimlik üzerine etkisini belirlemek.

Edebiyatın kimlik üzerine etkisini belirlemek.

Tarihin kimlik üzerine etkisini belirlemek.

Askeri yapının kimlik üzerine etkisini belirlemek.

Toplumsal yaşam şeklinin kimlik ve kültür üzerine etkisini belirlemek.

Kültürün ve kimliğin taşıyıcısı ve koruyucusu olarak ülkünün kimliğe etkisini belirlemek.

Türk kimliğinin ve kültürünün oluşmasında ideolojinin etkisi ne derecedir. Etkiler ise ne açılardan kimlik oluşumunun etkisini belirlemek.

1.4 Çalışmanın Önemi

Bu çalışmada amaç genellikle edebi yönü ve ideolojik kimliği ile ön plana çıkmış olan Atsızın sosyolojik bir konu olan Türk toplum yapısına ilişkin fikirlerini belirlemek. Nihal Atsız üzerine yayımlanmış on bir tane yüksek lisans tezi bulunmaktadır ancak bu tezlerin

çoğu edebi içerikli tezler olup sosyolojik bir kavram olan kimlik ve kültür konusunu içermemektedir. Bu bakımdan bu çalışma alanında ilk olma özelliği taşıyacaktır. Bu çalışmadan sonra Hüseyin Nihal Atsız'ın kültür ve kimlik konusuna bakış açısı ayrıntılı olarak tespit edilmiş olacak ve alanına yeni bir bakış açısı kazandıracaktır.

H. Nihal Atsız, roman tekniğine yeni bir sistem getirmiş, tarihi ve psikolojik romanın mihenk taşlarından sayılabilecek eserler yazmış, önemli bir araştırmacıdır. Ayrıca kendisi bir düşünür, bir Türkçü ve sanat adamıdır. Türk tarihine ve Türkçeye hakimiyeti ile araştırılmaya değer başarılı bir yazar ve düşünürdür. Atsız'ı dünyadaki bütün düşünürlerden ayıran yönü hayatı, siyasi yaşamı, düşünce sistemi ve eserleri ile olan paralelliğidir. Onun bütün bu sistemleri üst üste gelmiştir. Başarılı siyasetçiler bu düşünürlerden iham alarak bir siyaset ve toplum hayatı ortaya koyabilirler (Deliorman, 2002, s.9-10).

Ziya Gökalp ile sistemleşen Atatürk ile de siyasi hayata uygulanan Türkçülük akımını Hüseyin Nihal Atsız, edebi eserler ve kültür araştırmaları ile sürdürmüştür. sanatçı yaradılışı ile bu birikimi şiir ve romana taşıyan kıymeti bilinmesi gereken değerli bir düşünce ve sanat adamıdır. Pek çok sanat ve fikir adamı gibi, kendi bilgi, tercih ve algılamalarının dışındaki yaklaşımlara karşı sert ve kapalıdır. Ayrıca Cumhuriyetin ilk aydınlarında hâkim olan düşüncelerini açık, kesin ve yüksek sesle dile getirmek hem şahsi üslubu, hem de tercihidir (Deliorman, 2002, s.11).

Hüseyin Nihal Atsız'ın ilk vasfıülkücüdür. Türk milletini ve Türk tarihini bir bütün olarak görür. Milli benliğin korunması gerektiğini ve savunulmazsa milletlerin yok olacağını iddia eder. Atsız yirminci yüzyılla birlikte bir Avrupa hayranlığının ortaya çıktığını söyler. Burada suçlunun Türk töresi olmadığını ifade eden Atsız bu konuda şu tespitleri yapar: Şu an Türk milleti Batı'daki milletlerden geri, yoksul ve perişan ise bunun suçlusu ne onlardır be de biz. Bunun suçlusu geçmiş zamanlarda milleti zincirleyen siyasi fenalıklar ve hedeflerdir. Refaha ve güzelliklere hayran kalarak kötü durumları, zavallıları unutan, zayıf enerjili ve kısır ruhlu insanlardır. İnsan olarak nasıl ki yaratılmışların en üstünü ve kuvvetlisi isek millî benliğimizi kaybetmeden, zavallılara ve düşkünlere yakışan inkisafıya düşmeden bu hayran olduğumuz milletlere karşı bir hamle yapmak gerekmektedir. Böylece bu yüksek gördüğümüz milletlerin seviyesine gelebilir ve hatta onları geçebiliriz (Deliorman, 2002, s.125-128).

Bundan mütevellit bu çalışmada unutulana ya da unutulmaya yüz tutmuş milli manevi değerleri tekrardan canlandırmak ve hayata yeniden döndürmek gerekir.

1.5 Çalışmanın Yöntemi

Çalışmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Hüseyin Nihal Atsız'ın farklı alanlarda yazmış olduğu şiir, roman, makale, inceleme gibi eserlerinin belli kavramlar arasındaki bütünlük ve karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir.

1.6 Çalışmanın İçeriği

Hazırlanmış olduğumuz bu çalışma giriş bölümü dahil dört ana bölüme oluşmaktadır. Çalışmamızın giriş bölümünde kullandığımız yöntem, problem durumu, çalışmanın önemi, çalışmanın içeriği konularında bilgiler verdik. Ayrıca problem bölümünde Hüseyin Nihal Atsız'ın hayatına dair kesitler sunduk.

Çalışmanın ikinci bölümü, Hüseyin Nihal'in hayatının hem kendi ağzından ama daha çok ikincil kaynaklar kullanarak ifade edildiği bölüme oluşmakta. Bu bölümde Atsız'ın doğumundan ölümüne kadar kronolojik bir sıra ile gidilmekte. Atsız, aktif siyaset yapmasa da yazılarıyla ülkemizin durumu hakkında tahliller yaptığından Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk 75 yılının sosyolojik alt yapısını yazarımızın kendi bakış açısıyla kısaca değerlendirdiği bir alt başlık da mevcut.

Bunlara ek olarak Hüseyin Nihal Atsız ile özdeşleşen bazı kavramlar da ayrı bir bölüm olarak değerlendirildi.

Çalışmanın üçüncü bölümü ise tezimizin bel kemiği niteliğinde olan Atsız'ın eserlerinden yola çıkılarak analiz edilen kimlik ve kültür kavramlarının alt başlıklarından oluşmakta. Burada hem Atsız'ın bu konulara bakış açısı değerlendirilmiş hem de getirdiği çözümler ifade edilmiştir. Hüseyin Nihal kimlik ve kültür kavramına etnik Türk kökeninin hem bugünü hem de dünü perspektifinde bakmıştır.

Çalışmanın dördüncü ve son bölümünde ise yıllarca öğretmen olması dikkate alınarak onun eğitim ve Türk gencinin yetişmesinde dikkat edilmesi gereken konular ışığında fikirleri ortaya konmuştur.

Sonuç ve değerlendirme kısmı ise tez yazarının tezini kendi bakış açısı ile değerlendirdiği ve tez hakkında ki ana unsurlara değindiği bölümdür.

Ayrıca çalışmada esas olarak Atsız'ın kendi yazdığı eserler etkili olmuştur. Bu kaynaklar şunlardır:

Evliya Çelebi Seyahatnamesinden Seçmeler

İstanbul Kütüphanelerine Göre Üç Bibliyografi

Aşıkpaşaoğlu Tarihi

Dalkavuklar Gecesi-Z Vitamini

Üç Osmanlı Tarihi

Bozkurtlar

Ruh Adam

Deli Kurt

Tarih, Kültür ve Kahramanlar

Türk Edebiyat Tarihi

Turancılık Milli Değerler ve Gençler

Türk Tarihinde Meseleler

Türk Tarihi Üzerine Toplamalar

Türk Ansiklopedisindeki Yazıları

Türk Ülküsü

Yolların Sonu

1.7 Çalışmanın Kapsam ve Sınırlıkları

Hüseyin Nihal Atsız'da Kimlik Kültür Kavramı Analizi adlı bu çalışma, Hüseyin Nihal Atsız'ın yaşadığı dönem olan Cumhuriyetin İlk yetmiş beş yılından bahsetmektedir. Çalışmanın literatür tarama yöntemi olması ve Türk Tarihinin uzun bir geçmişi olması hasebiyle Atsız'ın bakış açısı dahilinde kavramlardan bahsedilmiştir. Bu kavramlar da yine

kimlik ve kültür unsurlarını içeren kavramlar olup Atsız'ın bahsettiği diğer kavramlara değinilmemiştir. Çalışmada birincil ve ikincil kaynaklardan istifade edilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'IN HAYATI VE DÜŞÜN DÜNYASI

2.1 Atsız'ın Ailesi, Çocukluğu ve Eğitim Hayatı

Hüseyin Nihal Atsız 12 Ocak 1905'de İstanbul'da doğmuştur. Osmanlı devletinin verdiği nüfus tezkiresinden Atsız'ın ailesinin “Esir-i Kemal Mahallesi, Cami Şerif Sokağı'ndaki 13 numaralı hane” de ikamet ettiği anlaşılmaktadır. Hüseyin Nihal Atsız'ın babası Gümüşhane'nin Torul ilçesine bağlı Midi köyünden Çiftçioğulları ailesine mensup Güverte Binbaşı Mehmet Nail beydir. Atsız'ın annesi Fatma Zehra Hanım da Atsız'ın babası gibi Trabzonlu asker kökenli bir ailenin kızı Fatma Zehra Hanımdır. Atsız'ın dedesi Osman Fevzi Bey de bir deniz yarbayıdır. Atsızın çocukluğu böylelikle askerlikle iç içe geçmiştir (Sanlı, 2010, s.5).

Kadıköyde bulunan, Latin harfleriyle öğretim veren bir Fransız okulunda eğitim hayatına başlayan Atsız'ın okul macerası hayli çalkantılı geçmiştir. Bu okulda bir süre öğrenim gördükten sonra çıkan bir yangın sebebiyle Atsız yine Kadıköy'de bulunan bir Alman okuluna yazdırılmıştır. Bu sırada Türk-İtalyan savaşı çıkmıştır ve bu sırada Süveyşte görev yapan babası Atsız'ı burada bulunan bir Fransız okuluna yazdırmıştır (Sanlı, 2010, s.5).

Atsız'ın babası İstanbula'a dönme kararı almış ve Atsız bu defa Kasımpaşada bulunan bir okulda Arap harfleriyle eğitimine devam etmiştir. Fakat Atsız'ın hayatındaki göç olgusu onu burada da tutmamış yeniden Kadıköye sürüklemiştir. Kadıköyde'deki bu okul, Osmanlı İttihat Mektebi niteliğindedir. Birinci Dünya savaşının çıkmasıyla birlikte babası

kolağası(önyüzbaşı) mertebesiyle orduya çağrılmış ve Hüseyin Nihal Kadıköy sultanisinin ortaokul kısmında eğitimine devam etmiştir (Sanlı, 2010, s.6).

Adile Ayla ve İsmet Tümtürk'e göre Hüseyin Nihal onuncu sınıfta iken sınavla Darülfünuna oradan da Askeri Tıbbiyede okumaya başlamıştır. Hüseyin Nihal'in eğitim hayatındaki ikilikleri çok fazla yaşadığı görülmektedir (Sanlı, 2010, s.6).

Atsız hem Fransız hem Alman ve hem de Türk asıllı okullarda ve farklı şehirlerde öğrenim görmüştür. Babasının görevi münasebetiyle farklı şehirleri görme imkanı da bulan Atsız'ın fikir dünyasını bu etmenlerin etkilediği öne sürülebilir. Hatta doğduğu yıllar Osmanlı Devletinin son dönemleri, buhranları, ikiliklerinin ve Batı etkisinin çok net görüldüğü yıllardır. Şüphesiz bunlar da o yıllarda yaşayan, büyüyen herkesi etkilediği gibi Atsız'ı da etkilemiştir.

Hüseyin Nihal yaşadığı yılların karışık yapısı ve okuduğu okulların etkisi radikal yönünü daha fazla ortaya çıkaracaktır. Milliyetçilik teorilerine göre radika milliyetçiler ya sınır bölgelerinde veyahut da azınlıklarla yüz yüze oldukları bir bölgeden gelmektedirler. Atsız sınır bölgesinde olmamasına rağmen kendi coğrafyasında azınlıklarla çok fazla yüz yüze gelmiştir. Radikal milliyetçiliğinin sebeplerinden biri de budur demek yanlış olmaz.

Örneğin Hitler Avusturya'dan, Napoleon, Korsiko'dan gelmiştir. Türkçü fikir akımının önde gelen isimleri ya Rusya'dan ya da Makedonya'dan çıkmıştır. Türk siyasi tarihinde Türkçü milliyetçi fikir akımının önemli önderlerinden olan Alparslan Türkeş'in de Kıbrıs'ta dünyaya gelmiş olması bu noktada önemlidir (Sanlı, 2010, s.7).

1920'lerin Türkiye'sinde hakkında o dönem İstanbul'da yaşamış olan Berkes şu sözleri söyler;

O zamanlar “tramvay pencerelerinden sarkmayın” gibi yazılar hem Türkçe hem Fransızca idi. O kadar ki sadece Fransızca olanları bile vardı. Karaköy'den Şişli'ye dek içinde hiç Türkçe konuşulmayan ya da bilinmeyen yerler vardı. Fransızca ikinci bir dil gibiydi, I.Dünya savaşının etkisi ile olsa gerek Almaca yer adları, lokanta isimleri ve hatta bir de Deutsche Oberrealschule adlı Alman lisesi vardı (Berkes, 2008, s.64).

Hüseyin Nihal, on yedi yaşında iken Askeri Tıbbiye'ye kaydolur. Kendi hatıratında doktorluğa karşı bir ilgisinin olmamasına rağmen, o sıralarda İstanbulda harf okulu olmadığı için bu okula gittiğini ifade eder. Hüseyin Nihal askeri tıbbiye'yi bir ocak olarak betimler. Bu ocaktan; şair, politikacı, iş adamı, ihtilalci hatta bazen doktor bile çıkardı der.

Osmanlı devletinin siyasi ve fikir hayatında Askeri Tıbbiye çok önemli rol oynamış bir kurumdur. Osmanlı'nın içinde bulunduğu kritik durum düşünülünce Askeri Tıbbiye'nin Osmanlıya nüfuz eden siyasi etkisine bir göz atmakta fayda vardır (Sanlı, 2010, s.8).

19. yüzyılda Osmanlı devleti önemli reformlara sahne olmuştur. Askeri Tıbbi'ye II. Mahmut'un eğitim hayatındaki reform hareketlerinden biridir. Mısır'da Mehmet Ali Paşa'nın açtığı askeri okul örnek alınarak 1827 yılında İstanbul'da açılmıştır. Bu okulun açılmasında ki amaç yeni kurulan ordunun doktor ihtiyacını karşılamaktır. 1827 den 1873 yılına kadar eğitim dili olarak Fransızca kullanılmış bu yıllardan sonra da Türkçe eğitim dili olmuştur. II. Abdülhamit devrinde devletin düştüğü durumdan kaynaklanan tatminsizliğin ve aydınlanmanın ilk aydınlanma yuvaları bu yüksekokullar olmuştur. Rejime karşı ilk tepkiler de Askeri Tıbbiye ve Harbiyede kendini göstermiştir. Siyasetle ilgisi olmayan matematik, fizik, biyoloji, tarih gibi derslerin bu bağlamda öngörülme yen etkileri olmuştur (Berkes, 1984, s.367).

Tıbbiye Türkçülük faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı bir okul niteliğini ilerleyen yıllarda alacak bir çok Türk milliyetçisi ve ilim adamı buradan çıkacaktır. Nitekim bir çok dergi ve cemiyetin de yayın organı olmuş ve en çok okuyucuyu buradan bulmuştur.

Tıbbiye'de akademik anlamda başarılı bir öğrencilik geçirmeyen Atsız bunun nedeni olarak doktorluk derslerine hiç ısınanmasına ve fizisel ve ruhsal olarak bu okula hazır olmamasına bağlar. Atsız'ın Askeri Tıbbiye yılları akademik anlamda değil yaşadığı olayların ona kattığı tecrübeler ve fikri yapısının keskinleşmesi açısından bakmak gerekir. Osmanlı fikir hayatında Tıbbiye önemli bir konumdadır ve siyasi ve fikri tartışmalar burada çok şiddetli yaşanmaktadır. Atsız'ın okuduğu yıllarda da bu durum mevcudiyetini korumaktadır. (Sanlı, 2010, s.10).

Atsız'ın okulda bulunduğu yıllarda komünizm akımının ortaya çıktığı ve Atsız'ın da komünizm ile aktif bir şekilde mücadele ettiği belirtilmektedir. Hüseyin Nihal'in Tıbbiyede yaşadığı önemli olaylardan bir de Ziya Gökalp'in cenazesinin kaldırıldığı gün yaşanmıştır. Cenazenin kaldırıldığı sırada bir grup milliyetçilik karşıtı öğrenci aleyhte slogan atmıştır. Bu öğrenciler de milliyetçi öğrenciler tarafından dövülmüştür. Dyak atanlar arasında Hüseyin Nihal Atsız'ın da olduğu söylenmektedir. Bu olaydan dolayı okul Atsız'a kınama cezası vermiştir (Tümtürk, 1956, s.9-10).

Hüseyin Nihal Atsız, arasında daha önceden de sorun olan ve kendisinden selam isteyen arap asıllı teğmene Mesud Süreyya'ya selam vermemiştir. Bu olay sonrasında okuldan

atılmak durumunda kalmıştır. Atsız'ın Askeri Tıbbiye yılları üç yıl sürmüştür. Atsız hatıratında “zülfi-yare” dokunacağını ifade ederek bu meselenin tafsilatını anlatmamaktadır. Okuldan atılmasında serkeşliğinin ve kadın parmağının etkisi olduğu söylene de asıl sebebin “ömrünü ziyan ettiği halde vazgeçmediği” temel prensibinden kaynaklandığını belirtmektedir. Atsız'ın burada sözünü ettiği temel prensip milliyetçilik anlayıştır. Bir Türk erinin Arap asıllı bir askere selam vermesini gururuna yediremediği içi böyle bir tavır içine girmiştir (Sanlı, 2010, s.11).

Hüseyin Nihal'in hayatında böyle keskin kararlar ileriki yaşlarında da görülecektir. Çok ateşli tartışmalar, davalar, sürgünler, meslekten atılmalar ve sürgünler yaşamasına rağmen inandığı bu davadan hiçbir şey onu geri çevirememiştir. Özellikle bu yıllarda 20'li yaşların etkisi ile çok daha keskin bir inanç ve şiddetle davasını savunmuş ve yaşamıştır.

Askeri Tıbbiye'den atılışı, Atsız'ı oldukça üzmüştür. Doktorluğa karşı hiçbir zaman sevgi ve ilgi duymadığını ancak Askeri Tıbbiye'li olmanın bambaşka bir duygu olduğu ifade eder ve Askeri Tıbbiye'den ayrılışının hatırasından hiçbir zaman çıkmadığını da belirtir. Bu olaydan sonra, üç ay kadar vekil öğretmen olarak Kabataş Lisesi'nde çalışan Atsız, daha sonra Deniz Yollarında katip yardımcısı olarak görev yapmıştır. 1926 yılında, Türk Ocağında “Kızılelma” adlı bir odanın açılmasına öncülük etmiş ve ocak üyesi olmayan gençlere Türkçü fikirlerin aşılması konusunda da faaliyet göstermiştir (Sanlı, 2010, s.12).

Nihal Atsız kendisini yeterli bulmayarak Türk tarihi üzerine yoğunlaşmıştır. “Anadolu'da Türklere Ait Yer İsimleri” adlı makaleyi “Türkiyat Mecmuası” nda yayınlayan Atsız'ın bu makalesi bir anda Atsız'ın kaderini değiştirmiştir. Derginin editörü konumunda olan Fuat Köprülü makaleyi çok beğenmiş ve Atsız'a edebiyat fakültesine girmeyi teklif etmiştir. Yeniden öğrenciliğe dönmenin ekonomik şartlarını zorlayacağını bilen Atsız, Yüksek Muallim Mektebine kaydını yaptırarak bu sorunu da çözmüştür (Atsız, 2003, s.234).

Okula kayıt yaptırmasına rağmen tecil isteği kabul edilmeyen Atsız, Taşkılla'da askerliğini yaptıktan sonra okula geri dönmüştür. “Edirneli Nazmi” adlı divan şairinin üzerinde yaptığı inceleme ile 1930 yılında mezun olmuştur. Atsız'ın sınıf arkadaşları arasında, “Tahsin Banguoğlu, Ziya Karamuk, Orhan Şaik Gökyay, Pertev Naili Boratav, Nihat Sami Banarlı” gibi daha sonraları Türk siyasi ve düşün hayatında yer alacak önemli isimler bulunmaktadır (Sanlı, 2010, s.12-13).

2.2 Atsız'ın Meslek Hayatı

Atsız, üniversite yıllarında başarılı bir öğrencilik hayatı geçirmiştir. hocası Fuat Köprülü ona asistanlık teklif etmiş Atsız da bu teklifi kabul etmiştir. Fuat Köprülü Atsız'a sekiz yıllık mecburi hizmet görevinin kaldırılmasını da teklif etmiştir. Çünkü bu sıralarda Yüksek Muallim okulundan da mezun olan Atsız öğretmen olarak çalışmak durumundadır. "Atsız Mecmua" adındaki dergiyi yaklaşık iki yıl yayınlayan Atsız böylelikle yayın hayatına girmiştir. Dergi, kendisini "köycü" ve "Türkçü" olarak nitelemektedir. Bu dergide yazan isimler arasında "Fuat Köprülü", "Zeki Velidi Togan", "Abdülkadir İnan", "Pertev Naili Boratav" ve "Sabahaddin Ali" gibi isimler yer almaktadır (Sanlı, 2010, s.13).

Hüseyin Nihal Atsız, 1940 yıl yıllarda bu dergilerde yazan Pertev Naili Boratav ve Sabahaddin Ali ile deyim yerindeyse kanlı bıçaklı olacaktır. Özellikle Sabahaddin Ali'yi alenen vatan haini olmakla itham eder. Görülüyor ki 132'li yıllara kadar bu üç isim arkadaşlık etmiştir. Derginin "Türkçü" ve Köycü" sloganını seçmesi de dikkati çeken diğer bir husustur (Sertkaya, 2014, s.18).

1932 yılında Ankara'da toplanan Birinci Tarih Kongresi Atsız'ın üniversite yıllarının çok kısa sürmemesine sebep olacaktır. Bu kongrede ileri sürülen "Hititlerin Türklerin ataları ve Anadolu'nun da eski bir Türk yurdu olduğu" şeklindeki teze, Zeki Velidi Togan, şiddetle muhalefet eder. Eylül 1932 yılında Milli Eğitim Bakanı olacak olan Reşit Galip, Zeki Velidi Togan'ın ilmi birikimin yetersiz ve güvenilmez olduğuna dair bazı ifadeler kullanır. Bunun üzerine Atsız, Pertev Naili Boratav ve Bedriye Hanım'ın (daha sonra Atsız'ın eşi olacaktır) da içinde bulunduğu yedi arkadaşı ile beraber Reşit Galip'e "Zeki Velidi Togan'ın öğrencisi olmakla iftihar ederiz" diyen bir protesto telgrafı çeker. Bu telgrafla birlikte dikkatleri de üzerine çeken Atsız, sert söylemlerine devam edecektir (Sertkaya, 2014, s.7).

Hüseyin Nihal Atsız ile Zeki Velidi Togan arasında sıkı bir ilişki vardır aynı zamanda Zeki Velidi Atsız Mecmua'nın yazarları arasındadır. Bundan sebep Atsız bu telgrafı çeker. Ayrıca yayınlanan bu tez "territoryal milliyetçilik" teorisini savunur Atsız'ın bu teze karşı çıkmaması zaten mümkün değildir (Sanlı, 2010, s.15).

Bir üniversite asistanı olarak Atsız'ın davası adına verdiği mücadele kısa sürmüştür çünkü Reşit Galip 1932 yılında Milli Eğitim Bakanı olmuştur. Bu gelişme üzerine daha da dikleşen ve sert yazılarına devam eden Atsız, 25 Eylül 1932'de son defa yayınlanacak olan Atsız Mecmua'da "Darülfünun'un Kara, Daha Doğru bir Tabirle Yüz Kızartıcı Listesi"

adıyla bir makale yayınlar. Bu yazı ile birlikte asistanlıktan alınacağını da bilen Atsız, aynı makalenin sonunda meşhur “Yolların Sonu” şiirini yayınlar. Şiirin ilk dizesi adeta veda niteliğindedir: “*Bugün yollanırken bir gurbete yeniden, belki bir kişi bile gelmeyecektir bizle, bir kemiğin ardından saatlerce yol giden itler bile gülecek kimsesizliğimize...*”

Bu makalenin sonucunda beklenen sonuç gerçekleşir ve Atsız’ın üniversite asistanlığına son verilir (Sanlı, 2010, s.15).

Atsız bu sonu her ne kadar beklese de bu durum onu yine de üzmüştür. Bu olaydan birkaç zaman sonra Üniversite Dekanı’nı Çağlayanda bir çayda yakalayan Atsız, yüzlerce kişinin önünde onu tokatlamıştır. Bu olaydan sonra da hiç kimse Atsız’a tepki göstermemiştir (Sertkaya, 2014, s.40).

Kendisinin de dediği gibi “ömrünü ziyan ettiğini bile bile hiç vazgeçmediği davası” uğrunda bir çok şeyi göze alıp ve razı olup o makaleyi yayınlamıştır. Çoğu ilim adamının çağın gereklerine ayak uydurup birçok şeyi görmezden gelmeyi seçtiği bu dönemde Atsız, ömrünü ziyan etmek pahasına şerefi ile davasının arkasında durabilme yürekliliğini gösterebilmiştir. Hiçbir şey için olmasa bile sırf bunun için birçok kişinin saygısını ve sevgisini kazanmıştır.

2.3 Atsız’ın Öğretmenlik Yılları

Hüseyin Nihal Atsız asistanlıktan alındıktan sonra Malatya Ortaokuluna Türkçe Öğretmeni olarak tayin olmuştur. Malatya’da görevini kısa bir süre icra ettikten sonra Edirne Erkek Lisesine edebiyat öğretmeni olarak tayin olmuştur. Nihal Atsız Edirne’de geçirdiği zaman zarfında “Orhun Dergisi”ni neşretmeye başlamıştır. “Aylık Türkçü Dergi” parolasıyla yayına başlayan bu dergide Atsız’ın Edirne Lisesi’nden arkadaşları ona destek olmuşlardır. Yine bu dergide Atsız’ın yayınladığı Milli Eğitim Bakanlığını eleştiren bir yazı nedeniyle kapatılmış ve Atsız vekalet emrine alınmıştır (Sanlı, 2010, s.16).

Derginin kapatılmasının ardından Nihal Atsız sekiz ay kadar vekalet emrinde kalmıştır. Daha sonra Deniz Gedikli Erbaş Ortaokulu’na Türkçe öğretmeni olarak tayin edilmiştir. Hüseyin Nihal, bu yıllarda hiç ara vermeden Türkçülük faaliyetlerine devam etmiştir. Bu dönemde dikkat çeken faaliyeti Nazım Hikmet hakkında yazdığı polemik yazısı olmuştur. O dönemde Nazım Hikmet’in çeşitli dergilerde “Namık Kemal”, “Abdülhak Hamid”, “Mehmed Emin Yurdakul”, “Hamdullah Suphi” gibi isimleri eleştiren yazıları

yayınlanmaktadır. Bu yazılar üzerine Atsız, “Komünist Don Kişotu Proleter-Burjuva Nazım Hikmetin Yoldaşı” adlı bir broşür bastırarak cevap verir. Üslubu çok sert olan bu yazıdan aylar sonra İstanbul Üçüncü Ceza Mahkemesi “hükümeti tahkir ve gençliği ceza kanununda yazılı suçlara tahrik” iddiasıyla Atsız hakkında dava başlatır. Bu davadan beraat eden Atsız, bu sıralarda Bedriye Hanım ile evlenmiştir. Bedriye Hanım Buğra ve Yağmur adında iki çocuğunun annesidir (Sanlı, 2010, s.17).

Deniz Gedikli Hazırlama Okulu’ndaki dört yıl görev yapan Hüseyin Nihal bu yine bir azınlık meselesi yüzünden okuldan ihraç edilmiştir. O dönemde, okul yönetmeliğine göre Türk olmayanların okula alınması yasaktır. Yeni kayıt yaptıracakların sınav komisyonunda yer alan Atsız, adayların Türk olup olmadığını anlamak için sorular sormaktadır. Okula giremeyen öğrenciler Hüseyin Nihal’e düşmanlık etmeye başlamıştır. Arnavut asıllı olduğu iddia edilen müdüre selam vermeyen Atsız, müdürün Milli Savunma Bakanlığı’na yazdığı bir yazıdan sonra okuldan ihraç edilir (Sertkaya, 2014, s.10).

Hüseyin Nihal, bu olaydan sonra Özel Yüce-Ülkü Lisesinde öğretmenliğe devam etmiştir ve 1939 yılının haziran ayının sonuna kadar Özel Yüce- Ülkü Lisesinde görev yapan Atsız, 19 Mayıs 1939-7 Nisan 1944 tarihleri arasında yine özel bir lise olan Boğaziçi Lisesinde edebiyat öğretmenliği görevinde bulunmuştur (Kayalı, 2002, s.33).

1940’lı yılların başı önemli bir dergi patlamasına sahne olmuştur. Bunda kuşkusuz 30’lu yılların kısmen otoriter havası önemli bir etkidir. Bu durum bir “düşünsel çeşitlenme” olarak ifade edilebilir. Türkçülük fikri de “düşünce çiçeklenmesi” mottosuna uymuş ve Türkçü dergilerin bu dönemde bir hayli fazla miktara ulaşmıştır (Kayalı, 2002, s.33).

Bu dergilerde Hüseyin Nihal’in çeşitli takma adları ile yazıları yayınlanmıştır. 1941 yılında da tek parti iktidarını hicveden ve yer yer analogilere başvurduğu romanı “Dalkavuklar Gecesi” romanını yayınlamıştır.

2.4 Irkçılık Turancılık Davası

1940’lı yıllar Türkçü kesim için çok önemli olaylara sahne olmuştur. Öncelikle çıkarılan dergi ve gazeler bu cihette önemli gelişmelerin ilki olmuştur. Türkçü kesimdeki bu canlanma beraberinde Türkçülük karşıtı kesimi de harekete geçirmiştir. Faris Erkman bu konuda “En Büyük Tehlike” adıyla bir yazı yazar. Bu yazının mahiyetinde Türklerin Nazi Almanya’sı ile birlikte savaşa gireceğini ve Sovyet boyunduruğunda olan Türk asıllı

milletleri kurtararak Büyük Türkiye adında yeni bir devlet kuracaklarını iddia eder. savunduklarını ortaya atmıştır. Yazıda Hüseyin Nihal'in savunduğu Türkçü fikirler memleket için “en büyük tehlike” olarak nitelenmiştir (Erkman, 1943, s.33).

Faris Erkman'ın bu iddialarının ardından konu ile ilgili görüşler mecliste görüşlmeye başlar. Öte yandan Nihal Atsız, Reha Oğuz Türkkkan ve Orhan Seyfi Orhon gibi önemli Türkçüler de karşıt saldırıya geçerler. Böylelikle Türkçüler ile karşıt fikirliler arasında ki çatışma şiddetle artarak devam eder. Her iki tarafın yazarları da gazete ve dergilerde çok sert polemik yazıları yazmaya devam eder. Ülkede çok ciddi bir kutuplaşma meydana gelmiştir. Bu sıralarda da İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun verdiği bir konferansta sol görüşlü öğrenciler tarafından protesto edilmesi olayın son noktası olur. Bunun üzerine Atsız, dönemin Başbakanı Şükrü Saraçoğlu'na açık bir mektup yazar (Sanlı, 2010, s.19).

Bu mektuptan sonra Atsız, Başbakana bir mektup daha yazar. Mektubun özeti şu şekildedir:

“Sayın Başvekil, Orhun’un Mart sayısında size hitaben yazdığım açık mektup Türkçü çevrelerce çok iyi karşılandı. Ülkenin çeşitli yerlerinden aldığım mektuplar bana memleket için önemli bir konuya değindiğimi gösterdi. Sayın Başvekil, anayasamıza göre milliyetçilik devletimizin niteliğidir ve komünizm yasaktır. Türk milletinin yapısına aykırı olan bu fikri ülkeye sokmaya çalışanlar millet bakımından soysuz ve namerttirler. Ayrıca kanun karşısında da suçlu konumundadırlar. Bugün Maarif Vekâletine bağlı Dil Kurumu’nda bir Sabahaddin Ali vardır komünist olduğu herkesçe bilinir. Bugün Ankara’da Dil Fakültesi’nde folklor doçenti olan bir *Pertev Naili Boratav* da aynı şekildedir. *Sadrettin celal*, *Ahmet Cevat* gibi isimler ülkede önemli noktalarda bulunan komünist isimlerdir. Bunların görevlerine derhal son vermek gerekmektedir. Hatta bunları burada tutan Milli Eğitim Bakanı’nın da görevden çekilmesi çok vatansever bir jest olurdu (Atsız, 1944, s.17-29).

Sabahaddin Ali ve Pertev Naili Boratav’ın yanında Sadrettin Celal ile Ahmet Cevat Emre'nin isimlerini direkt hedef gösteren Atsız, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'i doğrudan istifaya çağırmıştır. Bu olaylar sonrasında hükümetin tepkisi, Maarif Vekaletince Atsız'ın Özel Boğaziçi Lisesi'ndeki görevine son verilmesi ve Bakanlar Kurulu kararı ile Orhun dergisinin kapatılması olmuştur. Hatta Sabahaddin Ali kendisine vatan hainliği iftirası atıldığı iddiasıyla Hüseyin Nihal'e dava açmıştır (Sanlı, 2010, s.20).

Kendisine dava açılan Atsız İstanbuldan trenle Ankaraya gitmiş ve daha istasyonda iken Türkçü gençler tarafından karşılanmıştır. 26 Nisan 1944 yılında yapılan hakaret davasının ilk oturumu çok olaylı geçmiştir. bu yüzden ikinci oturuma üniversite öğrencisi alınmamıştır. Davalar sırasında dönemim Halk Partisini çok büyük sıkıntılara sokan öğrenci olayları yaşanmıştır. Gösteriler sırasında yüzlerce kişi tutuklanmıştır (Sanlı, 2010, s.20).

Hüseyin Nihal Atsız ile Sabahaddin Ali arasında yapılan duruşma nihayet 9 Mayıs günü karara bağlanmıştır. Davanın sonucunda Hüseyin Nihal hakaret suçundan suçlu bulunmuş ve dört aylık bir hapis cezasına çarptırılmıştır. Ancak cezası uygulanmayıp ertelenmiştir. Buna rağmen Orhun'da yayınlanan iddiaların yankıları ve mahkeme duruşmaları boyunca süren toplu hareketler düzen bozucu olarak nitelendirilmiştir. Özellikle 3 Mayıs olayları tamamen kamu düzenini bozucu hareketler olarak nitelendirilmiştir. Bu olaylar esnasında kışkırtıcı rol oynadığı düşünülen yayınlar büyük bir tehdit sayılmıştır. Bu olaylar neticesinde Atsız, Ankaradan İstanbul'a dönerken olaylarda rol oynadığı gerekçesiyle yediden tutuklanmıştır. Atsız ile birlikte daha bir çok isim de tutuklanmaya devam etmiştir (Sanlı, 2010, s.21).

"İrkçilik –Turancılık davası" davası adı verilen mahkemede tam 65 oturum sürmüştür ve 1945 yılının mart ayında son bulmuştur. Dava neticesinde Nihal Atsız, altı buçuk seneye mahkum olmuştur. Mahkeme sonucuna itiraz eden Atsız temyize giderek bir buçuk yıl tutukluluk süresinin ardından beraat etmiştir. Tutuklu olarak yargılandığı dönemde devlet hizmetinden de öksan Hüseyin Nihal maddi olarak sıkıntılı bir döneme girmiştir. Bunun sonucunda ailesinin geçimini sağlamak için kitaplarından bazılarını satmak durumunda kalmıştır. Bir müddet arkadaşı Tahsin Demiray'ın Türkiye neşriyatında çalışmıştır. Kendini tanıtan ve çok önemli eserlerinden biri olanA"Bozkurtların Ölümü" adlı eseri bu yayınevinden çıkarmıştır. Sururi Ermete adlı şahısın ismini takma ad olarak kullanmış ve "Türkiye Asla Boyun Eğmeyecektir" diye bir kitap da yazmıştır (Sertkaya, 2015, s.48-49).

1949 yılında Süleymaniye Kütüphanesine "uzman" olarak tayin olmuştur. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu bu tayinde etkili olmuştur. Tansin Banguoğlu Edebiyat Fakültesinde Hüseyin Nihal Atsız'ın arkadaşıdır. Hüseyin Nihal Atsız, DP'nin iktidara gelmesiyle, Haydarpaşa Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak atanmıştır (Sertkaya, 2014, s.50).

Hüseyin Nihal Haydarpaşa Lisesi’inde görevini yapmaya devam ederken aynı zamanda “Orkun” adında bir dergi neşretmeye başlar. Türk Milliyetçileri Derneği adında bir oluşum 1950’li yılların başlarında yavaş yavaş ortaya çıkmıştır. 1951 Ekim’inde açılan bu derneğin Ankara, İstanbul, Konya, Kayseri, Kütahya, Kırıkhan gibi Türkiye’nin birçok yerinde şubeleri de bulunmaktadır. Bu dernek büyük ilgi görmüştür. Dernekte Remzi Oğuz’un ve Nurettin Topçu’nun fikirleri paylaşılmakta ve insanlara aktarılmaktadır. Bu fikirleri paylaşan insanlar bir süre sonra CHP’ye karşı bir koalisyon içine girmiştir (Deliorman, 200, s.45).

Bu derneğin faaliyetleri dönemin iktidar partisini endişelendirmiştir. 3 Mayıs 1944 olaylarının yıldönümü olması dolayısıyla birçok etkinlik düzenlenmiştir. Hüseyin Nihal, “Devletimizin Kuruluşu” adında bir konferans verir ve konferans endişeleri haklı çıkarır. Bu konferansta Hüseyin Nihal, Türk Tarihine nasıl bakılması gerektiği konusundaki fikirlerini aktarmıştır. Türk Tarihine nasıl bakılması gerektiği konusunda alışılmışın dışındaki fikirlerini ifade etmiştir. Hüseyin Nihal Atsız bu konferansta tarih boyunca tek bir Türk devletinin kurulduğunu ve Türkiye Cumhuriyeti’nin de bu devletin bir devamı olduğunu iddia eder (Sanlı, 2010, s.24).

Bu konferanstan sonra özellikle Cumhuriyet gazetesi çevresinde yankılar uyanmıştır. Bu yankılar Atsız üzerine muhalefet odağı haline gelmiştir. Atsız’ın bir öğretmen olduğu ve bir öğretmenin nasıl siyaset yapabildiği gibi temel itiraz noktalarıyla hükümeti eleştiren yazılar kaleme alınmıştır. Bunun üzerine Bakanlık tarafından yapılan inceleme sonucunda Atsız’ın yaptığı konuşma “ilmi” bulunur. Nitekim Haydarpaşa Lisesi’ndeki Edebiyat Öğretmenliği görevinden “muvakkat” kaydı ile alınarak Süleymaniye Kütüphanesi’ne memur olarak tayin edilir (Sertkaya, 2002, s.14).

Hüseyin Nihal’in en uzun memuriyeti Süleymaniye Kütüphanesinde olmuştur. 31 Mayıs 1952 tarihinden emekli olduğu 1 Nisan 1969 tarihine kadar Süleymaniye Kütüphanesi’nde çalışmıştır (Sertkaya, 2002, s.14).

Hüseyin Nihal, 1956 yılında bir süre yazı faaliyetlerine ara verir. Daha sonra “Ocak” gazetesinde yazıları yayınlanmıştır. Aynı yıl “Türk Ülküsü” adlı eseri meydana getirir. Akşam gazetesinde 1958 yılında “tefrika” halinde ikinci romanı olan “Deli Kurt” adlı eserini neşreder. Hüseyin Nihal, bu sırada çeşitli gazetelerde de makaleler yayınlar (Deliorman, 2000, s.121).

27 Mayıs darbesiyle yazı faaliyetlerine bir süre ara vermek zorunda kalan Hüseyin Nihal'in en verimli zamanları da bu yıllar olmuştur. Ayrıca ömrünün sonuna kadar "Ötüken" de yazıları çıkmıştır. 1962 yılında, Atsız "Türkçüler Derneği" adlı bir kuruluşun başına geçmiştir. Atsız'ın başkanlık yaptığı tek milliyetçi dernek budur. Ayrıca Atsız'a milletvekilliği teklif edilmişse de Atsız bunu kabul etmemiştir (Deliorman, 2000, s.121)

2.5 Atsız'ın Son Yılları

Atsız, Ötüken dergisinin 40. Sayısından itibaren "Konuşmalar", "Kızıl Türklerin Yaygarası", "Satılmış Moskof Uşakları" gibi yazılarda Türkiye'deki Kürtçü faaliyetleri ele alıp incelemiştir. Bu yazılarda gittikçe artan ve etkisini artıran Kürtçü faaliyetler karşısında dönemin yöneticilerini uarmaya çalışmıştır. Bu yazıları kamuoyunda oldukça ilgi görmüş ve Atsız ciddi bir takipçi oluşturur. Bu yazılar dolayısıyla Cumhuriyet Başsavcılığı Atsız hakkında tahkikat başlatır ancak herhangi bir suç unsuru bulunmadığından tahkikat son bulur. Kürtçü derneklerin ve mecliste bulunan kürt kökenli milletvekillerinin yoğun uğraşları sonucunda Hüseyin Nihal, hakkında yeniden tahkikat başlatılır. Bu uğraşların sonucunda derginin sahibi olduğu için Atsız ve yazı işleri müdürü Mustafa Kayabek mahkemeye verilir. Bu süre içinde 12 Mart Muhtırası ile ülkede sıkıyönetim başlar ve Atsız sivil mahkemelerde yargılanmaya devam eder. Bu yargılamalar sırasında Ruh Adam adlı eserini yazan Atsız yazı işleri müdürü ile birlikte bir buçuk yıl hapse mahkum edilir. Bu karar temyize verilse de karar onaylanır ve Atsız'ın cezası onaylanır (Sanlı, 2010, s.26).

Bu süre içinde kronik enfarktüs, yüksek tansiyon ve ağır romatizma gibi hastalıklar sebebiyle, Haydarpaşa Numune Hastanesinde yatan Atsız için "cezaevine konulamayacağı" yönünde rapor verilmiştir. Ancak adli tıp kurumu raporu kabul etmemiştir. İstanbul'da bulunan Sağmalcılar Ceza evine konulan Atsız'ın yakınları dönemin Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e müracaat ederek Atsız'ın affını istemişlerdir. Fahri Korutürk tarafından affedilen Atsız serbest bırakılmıştır (Sanlı, 2010, s.27).

1975 yılında Necdet Sançar'ın ölümü Hüseyin Nihal Atsız derinden sarsar. Hüseyin Nihal 10 Aralık 1975'de evinde kalp krizi geçirir ve ertesi gün vefat eder.

2.6 Atsız'ın Eserleri

Hüseyin Nihal Atsız akademik yayınlar yapan ancak akademik bir ünvanı bulunmayan bir çok yazardan biridir. Literatüre akademik yayınlardan çok, gazete ve dergilerde yazdığı tarih, toplum, edebiyat gibi konularda yazdığı yazılar ile katkı sağlamıştır. Ancak Ötüken kitabevi onun bu yayınlanan ve yayımlan makalelerini, köşe yazılarını derleyip kitap haline getirmiştir. Bu eserler şunlardır:

- Evliya Çelebi Seyahatnamesinden Seçmeler
- İstanbul Kütüphanelerine Göre Üç Bibliyografi
- Aşıkpaşaoğlu Tarihi
- Dalkavuklar Gecesi-Z Vitamini
- Üç Osmanlı Tarihi
- Bozkurtlar (roman)
- Ruh Adam (roman)
- Deli Kurt (roman)
- Tarih, Kültür ve Kahramanlar
- Türk Edebiyat Tarihi
- Turancılık Milli Değerler ve Gençler
- Türk Tarihinde Meseleler
- Türk Tarihi Üzerine Toplamalar
- Türk Ansiklopedisindeki Yazıları
- Türk Ülküsü
- Yolların Sonu (Şiir Kitabı)

2.7 Atsız Hakkında Yazılmış Yazılar

Yetmiş yıllık ömründe çok fırtınalı, inişli çıkışlı bir hayat yaşamış ve kendisiyle bütünleşmiş bir fikir akımını Türk kültürüne bırakmış bir düşünür için elbette ki birçok şey söylenmiştir. Onun hakkında birçok şey yazılmaya da devam edecektir. Onun hakkında fikir beyan eden bazı isimler ve görüşleri şunlardır:

Yağmur Atsız: Bütün ömrü boyunca uzak diyarlardaki tutsak Türkler'in bir gün özgürlüklerine kavuşacaklarını hayal etmişti. Bu hayalin mutlaka gerçekleşeceğine inanmıyor ancak epey uzak bir zamanda olacağına ihtimal veriyordu. Ayrıca bunun çok

kanlı bir biçimde olacağını ve sonunda bütün Türkler 'in tek bir bayrak altında toplanacağını öngörüyordu. Yani Turancıydı. Şimdi, Azerbaycan'da, Türkmenistan'da gazetecilik ya da televizyonculuk için dolaştığımda aklıma hep O geliyor. Şimdi yaşasaydı diyorum ezbere anlattığı bu yerleri, soydaşlarını görme fırsatı bulacaktı. Artık bundan haz mı duyardı yoksa hayal kırıklığına mı uğradı orasını bir yana bırakıyorum. Fakat herhalde, bütün ömrü boyunca uğrunda, kişisel ve mesleki her türlü fedakarlığa katlandığı bir fikrin böyle kendiliğinden gerçekleştiğini görmek herhalde onu şad ederdi.

Ancak O'nun ömrüm boyunca kabul edemediğim yaratılışıma ters gelen yanı ırkçı olmasıydı. Bu fikirleri çok iyi halim olduğu tarih metodolojisi açısından bilimsel tahlillerini olumsuz etkilemiş midir bilemiyorum. Kim bilir belki de bu konuda vardıği bilimsel sonuçların bazısı pek sıhhatli olmamış olabilir. Bu değerlendirmeyi geleceğin tarihçilerine bırakmak yerinde olacaktır. Bunlara rağmen Hüseyin Nihal, değerinden bir şey kaybetmemiştir. Başucu eseri olabilecek nitelikte eserler meydana getirmiştir. Romanları romantik bir milliyetçiliğin izlerini taşımaktadır. Bunun yanında Atsız için kötü sayılmayacak bir şair demek yerinde olur. Neticede Atsız, hataları, sevapları, kinleri, sevgileri, polemikleri, bilimsel araştırmaları, yazdıkları, yazmadıkları ve edebi çalışmalarlarıyla bir devre tek başına değilse bile kendi çapında damgasını vurmuş olan birkaç imzadan biridir (Bucak, 2010, s.351).

Sakin Öner: Hüseyin Nihal'in Türk düşünce tarihine en büyük katkısı, milleti ilgilendiren bütün meselelere nasıl Türkçü bir gözle bakılabileceği yöntemini getirmiş olmasıdır. Hüseyin Nihal, yabancıların yozlaştırdığı karışık bir zihnin değil, tarihin derinliklerinden gelen Türkçü bir bakış açısının meselelere nasıl berrak bir bakış açısı getirdiğini göstermiştir. Büyük Türkçü, bu metotla Türk tarihin bilinen yanlışlarını aydınlatmıştır. Bu metotla Türk düşmanlarının Türk nesilleri üzerinde ki Türk nesillerini tarihten soğutma oyunlarını bozmuştur (Öner, 1997, s.52).

Fethi Tevetoğlu: Soyumuzun doğduğu ve dünyâya yayıldığı Orta Asya'daki, Uzakdoğu'daki Anayurt da bugün de hala yükselen Orhun Abidelerinin yazıldığı günlerden zamanımıza ulaşmış, nesillerimize erişmiş Türk Milliyetçiliğini, Türkçülüğü, şahısların oyuncağı, kuruluşların propaganda aracı olmaktan kurtararak bir "milli mefkure" hâlinde yükselten ve ebedileştiren, Büyük Türkçü Atsız olmuştur (Tek, 2002, s.152-179).

Altan Deliorman: Ziya Göklap'ten sonra Türkçülük tarihinin en büyük savunucusu Hüseyin Nihal Atsızdır. O, bütün kalbiyle inandığı Türkçülük ülküsünü gençlik yıllarından

ömrünün sonuna kadar büyük bir inançla savunmuştur. Bu ülkünün gelişmesi ve güçlenmesi için var gücü ile çalışmıştır. Bu yüce yolda var gücüyle çalışmış, haksızlıklara uğramış, ıstıraplar çekmiş, haksızlıklara uğramış, zindanlara atılmıştır. Bir insan için dayanılması çok zor olan bunca zorluğa rağmen eğilip bükülmemiştir. Hayatını bir ahlak ve karakter abidesi olarak tamamlamıştır. Cumhuriyet Tarihinde Türkçülük ülküsünün en önemli önderi ve bilinen en önemli temsilcisidir.

Atsız, yalnızca bir ölkü adamı değildir çok yönlü bir kişiliktir. O yalnızca bir tarihçi değil, edip, edebiyat araştırmacısı, tarihçi ve yazardır. Ancak bütün bu çok yönlülüğe rağmen bütün çalışma alanlarında Türkçülüğü bir eksen olarak alır. Bu onun araştırma yöntemidir demek de mümkündür. Atsız, islamiyetten önceki Türk tarihi hakkında ki çalışmalarını "Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar" adı ile, edebiyat tarihi hakkındaki çalışmaları da "Türk Edebiyatı Tarihi" adıyla yayımlamıştır. Onun bu ilmi faaliyetlerinin en büyük amacı Türkçülüğe hizmet etmektir (Tek, 2002, s.152-179).

2.8 Atsız'ın Yaşadığı Yıllarda Türkiye'nin Toplumsal Değişim Süreçleri

Dünyada ki bütün düşünürleri yaşadıkları toplum, baskılar, algılar, olağanüstü ya da olağan durumlar, bütün kültürel faaliyetler ve hatta yedikleri yemekler bile onların fikir dünyası etkiler. Çünkü insan etkilenen ve duruma göre düşünüp hareket eden bir varlıktır. Bu tarihsel dönemlerin yoğunluğu veya değişimleri gelişimleri düşünürlerin kendi gelişimleriyle beraber etkiler ve şekillendirir. Nitekim Hüseyin Nihal Atsız için de bu durum böyledir. Onun karakter olarak ve düşünce tarzı olarak neden bu kadar keskin, tutkulu ve idealist olmasını anlamamız açısından yaşadığın yılların toplumsal yapısına genel hatları ile bakmakta fayda vardır.

2.8.1 1900-1925 Türkiye'si

Osmanlı'nın son yıllarına rast gelen bu yıllarda doğmuştur Atsız. Bu yıllar büyük Osmanlı devleti için hazin bir o kadar da zor geçmiş yıllardır. Çünkü bir yandan iktidar mücadelesi, bir yandan savaşlar, bir yandan yabancı devlet baskıları Osmanlı hükümetinin zor zamanlar geçirmesine sebep olacaktır. Bu yıllarda Balkan savaşları, Trablusgarp savaşı ve bütün dünyayı ve toplumları derinden etkileyen I. Dünya Savaşı toplumu da derinden sarsmıştır.

Sürekli hükümet değişikliklerinin ve istikrarsız bir yönetimin olduğu bu yıllarda Almanya ile savaşa giren Osmanlı devleti savaşı kaybetmiş ve asırlar sonra Türk topraklarında yabancı askerler kol gezer hale gelmiştir. Bu duruma Osmanlı devleti Sevr Anlaşmasını imzalayarak boyun eğmiştir.

Asla tutsak ya da köle olarak yaşamayan Türk halkı için bu kabul edilebilir bir şey değildir. Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde bütün düşmanlarına karşı bir direniş hareketi başlatmıştır.

2.8.2 1925-1950 Türkiye'si

Türk toplumunun ilk defa tanıştığı bir olgu olan cumhuriyetin benimsetilmeye çalışıldığı yeniliklerin hat safhada olduğu bu yıllar çok büyük önem arz eder. Tek parti iktidarının 50'li yıllara kadar hüküm sürdüğü ve yeni çağdaş, gelişmiş, köklerinden koparılmaya çalışılmış bir toplumun yaratılmaya çalışıldığı yıllardır. Bu yıllar Atsız'ın gençlik zamanlarına denk gelir. Bu yeni rejimi ve yenileşmeyi destekleyen Atsız damarlarında Türkçülüğü ve Türk sevgisini çok yoğun olarak hisseder ve uğurda hayatını hiçe sayan davranışlar yapar. Türk toplumunun yeniden şekillendiği, her anlamda yeniliklerin ve inkılapların yaşandığı bu yıllar belki de şu anki Türk toplum yapısının temellerinin atıldığı yıllar olabilir.

Yönetim alanında teokrasiden cumhuriyete geçilmiş. Din ile devlet işleri birbirinden ayrılmış, tekkeler zaviyeler kapatılmış, Şeyh Sait ayaklanmasının ardından dini konulara daha temkinli yaklaşılmış ve deyim yerindeyse Türk halkı kendi dinini kendi ülkesinde yaşamakta zorlanmıştır. Eğitim alanında ikilik ortadan kalkmış, karma eğitime geçilmiştir. Ekonomide atılımlar yapılmış, şehirleşme oranı artmıştır.

Toplumsal değişimlerin hızının belli bir düzeyde olması gerekir. Maddi kültür ve manevi kültürün uyum içinde birbirini destekleyerek ilerlemesi gerekir ki toplumsal denge oluşsun. Ancak bu yıllarda toplum olarak bu uyumu yakalamakta zorlandık. Çünkü Türk halkının zihniyetinden önce fiziksel özellikleri değiştirilmeye çalışıldı.

Tabi ki her devrimin olumlu ve olumsuz tarafları mevcuttur. Bizim bu devrimimizin de olumsuz tarafı muhakkak Türk halkına kendi kültürünün yabancılaştırılması olmuştur. Atsız bu yıllarda Türk tarihi ve toplumu ile alakalı araştırmalar yapmıştır. Ancak bu araştırmalarda genelde İslamdan önceki Türk kültürüne dayanır.

Bu yıllarda tek parti rejimin hüküm sürmesi herhangi bir muhalefet odağının olmaması toplumda yapılan değişikliklerin de herhangi bir engele uğramamasını sağlamıştır. Bu tek parti idaresi 50’li yıllara kadar sürmüştü ve 50’ den sonra da bir daha olmamıştır.

2.8.3 1950-1975 Türkiye’si

50’li yıllarda ve hatta 50’de Türkiye yeni bir döneme girmiş CHP iktidarı ilk defa seçim kaybetmiş ve iktidarı Adnan Menderes’e yani DP’ye bırakmıştır. Demokrat parti yılları Türkiye için özgürlükler yılları olmuştur. Ekonomi de bir refah başlamış, tarımsal alanda atılımlar yapılmıştır. Bu yıllar ulaşım hizmetlerinin en üst seviyede olduğu yıllardır. Ancak bu süreçte uzun sürmemiş ve on yıllık bir zaman zarfından sonra darbe ile son bulmuştur. Darbe yapanlar arasında bir zamanlar Atsız ile yakın olan Alparslan Türkeş de vardır. Bu yıllar Atsız için de daha rahat geçen yıllar olmuştur. Mesleğine geri dönmüş ve yazılarını çok daha rahat yazmıştır. Sonraki yıllar ise istikrarsız hükümetlerin iktidarda olduğu ve öğrenci olaylarının aktif yaşandığı yıllar olmuştur.

Ülkenin bu yılları çok daha temkinli geçmiştir. Atsız’da son yıllarına tekamül eden bu yıllarda Atsız çok aktif olmuş ve geniş kitlelere ulaşabilmiştir.

2.9 Atsız ve Onunla Özdeşleşen Kavramlar Üzerine Değerlendirmeler

Hüseyin Nihal Atsız ile ilgili özellikle 1940’lı yıllarda oldukça sert kavgalar yaşanmıştır. Onun açıktan yazıp yayımladığı dönemin önemli isimlerinin dikkatini çekmiş ve çeşitli davalarda yargılanmıştır. Bu dönemle başlayan ve onun hayatında, fikir yapısında önemli olan bazı kavramlar vardır. Bunları başlıklar halinde açıklamaya çalıştık.

2.9.1 Atsız ve Türkçülük

Şüphe yok ki Atsız deyince akla gelen ilk kavram Türkçülük kavramı olacaktır çünkü kendisi Türkçülük uğrunda yaşamını harcamıştır.

Türkçülük, Türk milliyetçiliğinin ismidir. Kelimenin sonuna getirilen ek ise aitlik, taraftarlık ve sevgiyi ifade eder. Başka milletlerin sevgisi ya da taraftarlığı Türkçü kelimesi ile ifade edilemez. Bu ek nitelediği “mensubiyet” duygusunu ön plana çıkardığı görülmektedir.

Zaten başka milletlerin Türk sevgisi gerçek bir sevgi değil çıkarları gereğidir (Atsız, 2015, 11).

Atsız'a göre Türkçülük bir ülküdür. Ülküler milletlerin manevi gıdasıdır ve milletleri yücelten şey de ülkeye olan bağlılıktır. Ülke uğrunda can verip, ülkenin gereklerini yerine getirmektir.

Türkçülük ülkesi ise, büyük Türk ilinde Türk uruğunun kayıtsız-şartsız hakimiyeti ve istiklali ile Türklüğün bütün yönlerden, bütün milletlerden ileri ve üstün olması ülkesüdür. Atsız'a göre bu ülke birkaç kez gerçekleşmiştir ve Türk ülkesünün dört temel kaynağı vardır. Birinci kaynağı, Türk halkının şuur altında yüzyıllardır yaşayan milliyetçilik duygusudur. İkinci kaynak ise, Tanzimat aydınlarının hareketidir. Üçüncü kaynak ise, devletin içerisinde bulunan yabancı unsurların ihanetidir. Dördüncü kaynaktan, üçüncü kaynağa bağlı olarak devletin teyakkuz halinde bulunmasıdır (Atsız, 2015, s.112).

2.9.2 Atsız ve Turancılık

Atsız ve Turancılık ilişkisine bakmadan Turancılığı açıklamakta fayda vardır. Turancılık, Ural-Altay dillerini çözmek amacıyla Macaristan'da ortaya çıkan bir düşüncedir. 19. Yüzyılda bu çalışma akademik bir ilginin ötesine geçerek siyasal ve ideolojik bir anlam kazanmıştır. Her ne kadar Macar Turancılığından etkilenmiş olsa da, gerek Osmanlı topraklarında gerekse de Rusya topraklarında yaşayan Türk grupları arasında ortaya çıkan Turancılık farklı bir eğilim içine girmiştir. Macar Turancılığı, Macar milletinin lideri olacağı bir ülke hayal ederken, içinde Türklerin de olduğu diğer Turani kavimleri de içerir. Ancak, Türk Turancılığı, Türk olmayan Turani unsurları da çok açık ve net bir şekilde dışlayan bir siyasal-kültürel vizyon geliştirmiştir (Sanlı, 2010, s.31).

Türkçü hareket içinde turan kavramının yaygınlaşmasını Ziya Gökalp sağlamıştır. Atsız, Turan ülkesini Macar Turancılığından farklı olarak bütün Türk halklarının birliği ve aynı siyasal rejim altında yaşaması olarak değerlendirir. Bu fikirleri aşılacak şiirler yazan, Ziya Gökalp Turan'ı uzak bir "mefkure" ve bir nebze romantik bir öge olarak değerlendirmiştir. Dolayısıyla Gökalp'ten etkilenen Atsız ise bu düşüncüyü daha ateşli olarak savunmuştur. Gökalp'in düşünceleri Atatürk dahil bütün Türkçülere ve milliyetçilere temel olmuştur.

Atsız'a göre Turancılık, her ne kadar zaman zaman akraba milletleri de içine alan bir sistem olarak düşünülse de, "tarihi mirasları da dâhil olduğu halde bütün Türkler"i bir tek devlet olarak birleştirmek ülküsüdür". Atsız, Turancılığın, milattan önceki üçüncü yüzyıldan beri var olan bir düşünce sistemi olduğunu ifade ederken, Türk Milleti'nin ülküsü olarak nitelendirdiği Turancılığı, herkesin dilediği şekilde anlattığını söyler. Bunu bir tür "romantizm" diye gösterdiğini dile getirmektedir. Milli ülkülerde onun şiir yönü olan romantizmin bulunduğunu ifade eden Atsız, ülkülerin aslında gerçeklere dayanan, açık ve kesin amaçları olan bir duygular ve düşünceler sistemi olduğunu belirtmektedir (Atsız, 1968, s.41).

2.9.3 Atsız ve Irkçılık

Atsız'a yapılan eleştirilerden biri ve hatta en önemlisi onun ırkçı olarak suçlanmasıdır. 1944 yılında yapılan ve Irkçılık-Turancılık davası adı verilen davada Atsız'a sorulan ırkçılık sorusuna şöyle cevap verir: Türkçüyüm, Türkçülük milliyetçiliktir. Irkçılık ve Turancılık da bunun şumulüne dahildir... Irkçı ve Turancı olduğum için mahkum olursam bu mahkumluk hayatımın en büyük şerefini teşkil edecektir (Sertkaya, 1976, s.11).

Atsız'a göre ırkçılık bir milli savunma aracıdır. Nasıl ki Türkiye'deki azınlıklar kendi aralarında gizlice ırk şuru yürütüyorsa Türk şuurunu yürütmekte Türklerin bir savunma şeklidir. Bu durum vatan savunması için gereklilik arz eder. O'na göre ırkçı olmak ayrıca bir bilim meselesidir. Irklar arasında yaşanan bir karışımın üstün tarafta olmak istemek doğaldır. Bu tez, pozitif bilimlerin ortaya koyduğu bir gerçektir. Atsız'a göre ayrıca ırkçılık bir "tarihi şuur" meselesidir. Bu şuur eski Türk devletlerinden beri var olmaktadır ve tarih devlete karışan yabancı unsurların ihanetini her zaman ortaya çıkarmıştır (Sanlı, 2010, s.33).

O'na göre ırkçılık Türkçüler için vazgeçilmez bir unsurdur. Yine ırkçılığın Ancak Atsız, ırkçılığı Türkçüler için değişmez bir prensip olarak gösterirken, ırkçılığın, "laboratuar muayenelerinden geçilerek hangi milliyete mensup olduğunu tayin etme" anlamına gelmediğini de ifade eder. Mutlaka her ırk başka bir ırka karışmıştır ancak doğa her zaman melezliği tavsiye eder. O'na göre başka ırklar ile karışmak her bakımdan tehlikelidir. Çünkü eğer bu karışma süreklilik arz eder ise bozulma meydana gelir ve bu bozulmanın geri dönüşü mümkün olmaz. Atsız'a göre ırkçılık tam anlamıyla bir kan ve kemik davası değildir. Irkçılık ayrıca Türklük şuurunda olmanın ve kendini başka bir millete ait

hissetmemenin sonucudur. Bu bağlamda Günay Göksü Özdoğan Atsız'ın ırkçılığının, mistik/manevi ırkçılığı temsil eden Le Bon'dan önemli ölçüde ilham aldığını iddia etmektedir. Günay Göksü Özdoğan, İsmet Tümtürk'le yapmış olduğu mülakatı sunarak bu konudaki savını pekiştirir (Tümtürk, 1956, s.37).

Atsız'a göre sivil milliyetçilikte görülen "halk egemenliği" gibi kavramlar pek önemli değildir. Milliyetçilikte atalardan gelen mirası devralmak daha önemli ve gerçekçi bir unsurdur. Atsız'ın tarihe ve tarihi kahramanlara verdiği önemde bu düşünceyle paralellik göstermektedir. Bu minvalde, o'nun fikir dünyasının alt yapısında Le Bon etkisi olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim, Askeri Tıbbiye öğrenciliği zamanlarında, bu tarz eserlerin Askeri Tıbbiye'de ciddi anlamda revaçtadır (Sanlı, 2010, s.34).

2.9.4 Atsız ve Faşizm

Hüseyin Nihal Atsız denildiğinde akla gelen ikinci sıfat hiç şüphe yok ki faşizmdir. Hayatı boyunca faşist olmakla suçlanmaktadır. Bu konudaki fikirlerini tam anlamak ve onu bu kategoriye koyup koymama hususunda eserlerine bakmak gerekir.

Atsız, yayınladığı bir makalede faşist demenin İtalyan milliyetçisi demek olduğunu ifade eder. İtalyanca „facio“ kelimesinden doğan bu sıfatın, Mussolini'nin İtalyan milliyetçi partisinde mensup olanlara ait olduğunu belirtir. Bu ifade devrin diğer milliyetçileri için de kullanılmaya başlanır. Atsız, aynı makalede komünizm ile faşizm arasında bir kıyaslama yapar. Komünistler milliyeti yok saydıkları için dünyada ki bütün komünist partileri kendilerine kardeş sayar. Ancak faşizm, her milliyetçiliğin başka milliyetçiliklerin karşısında olduğunu ve bunun değişmez bir kural olduğunu savunur (Atsız, 1974, s.73.).

Atsız'a göre faşizmin unsurları arasında "milli ülkü", "milli gurur", "gelenek" ve "din" vardır. Komünizm dünyanın hiçbir yerinde çoğunluğun oyuyla iktidar mevkiine geçememişken, faşizm yalnızca Almanya'da çokluğun oyuyla iş başına geçmiştir. Milli ülkü ve milli gururla yoğrulan ve geçmişteki hakları arayan faşizm savaşmak zorundadır. Hayatta esas gerçeğin savaş olduğunu iddia etmesi Atsız nazarında biyolojik bakımdan doğrudur (Atsız, 1974, s.53).

Atsız, kendisinin de mahkûm olmasına neden olacak olan, 1967 senesinde çıkarmış olduğu bir dizi yazı serisi içerisindeki bir makalesinde, Reşit Ülker ve Selahattin Cizrelilioğlu'na seslenmekte ve kendisinin 1940 yılında Mussolini'ye ithafen yazmış olduğu "Davetiye"

şiiirini gündeme getirmektedir. Kendisinin asla faşist olmadığını, milliyetçilere faşist diyenlerin komünistler olduğunu söylemektedir (Atsız, 1967, s.554.).

Nihal Atsız, kendisinin faşistliği ile alakalı şu sözleri sarf eder:

“Ben faşist değilim. Ben yalnız Türkçüyüm. Türk tarihinin içerisinde yüzüyorum. Diyebilirim ki her günüm 27 asrın içinde geçiyor. Bize kimin dost, kimin düşman olduğunu biliyorum. Onun için de hiçbir yabancı milleti sevmiyorum. Fakat bu duygu bazı milletlerin meziyetlerini görmeme engel değildir... Hakkımda türlü türlü sözler söyleyen insanlara ve hakiki fikrimi soranlara şunu söylemek isterim ki ben ne faşistim ne demokratım. Ben, yabancı kaynaklı hiçbir fikri benimsemeye tenezzül etmeyecek kadar milli şuur ve gurura sahip bir Türküm. Siyasi, içtimai mezhebim Türkçülüktür” (Atsız, 1967, s.63).

Atsız'ın hayat hikâyesinin, ülküsünün ve yaşam mücadelesinin ışığı altında onun faşizme ilgi duyduğunu söylemek mümkündür. Komünizm ile kıyaslandığında faşizmin kendi fikir yapısına daha uygun olduğunu ve faşizm ile yönetilen Almanya gibi ülkelerin idaresini de beğendiğini söylemek mümkündür. Nitekim kendisinin de açıkça ifade ettiği gibi menşei yabancı olan hiçbir fikri benimsemeyeceğini ve her ne şart altında olursa olsun fikirlerini milli kaynakların oluşturacağını söylemek gerekir. Bu fikirleri benimsemesi de yine Türkçü fikir yapısının bir gereğidir

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATSIZ'IN FİKİR DÜNYASINDA TÜRK KİMLİĞİ VE KÜLTÜRÜ

Çalışmanın bu bölümünde Hüseyin Nihal Atsız'ın fikir dünyasında Türk kimliği ve kültürü onun yazmış olduğu eserler bağlamında incelenmektedir. Türk kimliğinin tarihsel süreçlerine değil Atsız'ın algısında ki Türk kimliğinin niteliklerine yer verilmiştir.

3.1 Kimliği Oluşturan Öğeler

Ademoğlunun yeryüzünde olgunlaşmasının son aşaması millet ve devlet olmaktır. “Millet” bağımsız yurdu olan teşkilatlı bir toprak parçasıdır. Son zamanların güçlü bir akımı olan milliyetçilik bu kavramdan çıkar. Komünistler milleti hiçbir zaman kabul etmedikleri için millet kavramı yerine halk kavramını kullanırlar. Ancak bu iki kelime anlam olarak aynı kavramı ifade etmez. Şemseddin Sami'nin yazdığı kamus-i Türki adlı önemli eserde halk; insanlar, cemiyet-i beşeriyye, umum, cemaat, kalabalık diye açıklar bugün kullandığımız edebi dilde bu kelime milletin bir parçası yahut bir tabaka olarak kullanılır (Atsız, 2015, s.112-113).

Eğer halk eşittir millet demek olsaydı “halktan yetişme”, “halk tabakası” gibi sözlere gerek kalmazdı. Herkes zaten milletten yetişme olduğu için bu tür sözler gereksizdir. Halk yalnızca o an için mevcut olan topluluktur. Millet ise her üç zamanda da vardır ve “millet” bir var olma şeklinin de ifadesidir. Türkiye'deki insanlar “Türkiye halkı” olarak alındığı zaman çalışıp kazanan, eğlenen, uyuyan, bazı eylemleri yerine getiren bir yığın akla gelir. Millet olmak ise sadece anı değil her üç zamanı da içinde barındırır. Aynı insanlar “Türk milleti” olarak ele alınınca geçmiş asırlardan kopup gelen, zafer ve kültür yaratıcısı olan,

gelecek için ülküsü bulunan, bunun için savaşı yüklenecek kadar her türlü fedakarlığı göze alan güçlü bir topluluk söz konusudur (Atsız, 2015, s.113).

Atsız'a göre (Atsız, 2015, s.113) komünistler milletlere “yığın” diyemedikleri için “halk” derler. Çünkü yığın olmak vasfı olmayan bir topluluktur. Halk onlar için hammadde topluluğudur, bir araya gelmiş insan grubudur. “Tude” Farsçada “yığın” demektir bunun için İran'daki komünist partisinin adıdır. Hatta Komünist Çin'de liderlerin sözlerinin insanlara zorla ezberlettirilip tekrar ettirilmesi komünizmin insanı basit bir makine değersiz bir unsur olarak gördüğünün en basit kanıtıdır. Bilinç taşımak halk ile milleti ayıran en önemli özelliktir. Çünkü millete göre halk şuursuzdur. Başında bulunan dikdatör ne emrederse itaatkar bir halde onu yerine getirir. Böylece ekonomi alanında bir çok başarı elde edilebilir. Millet ise şuurludur eylemini bir amaç doğrultusunda yapar. Halkın savaşta ileri yürümesinin sebebi arkasında makineli tüfeklerin işlemesidir. Millet görev bilinciyle kendini ileri atar. Yaratılıştan cesur olmasa bile sırf haysiyet ve utanç duygularından ateşe atılır (Atsız, 2015, s.114).

Türk milleti, Türk kökünden gelenlerle, Türk kökünden gelmiş kadar Türkleşmiş olanların meydana getirdiği topluluktur. Türk milleti şuurunda olan ve bilinçaltında başka bir milletin özleyişini duymayan herkes Türk'tür. Türkçü olmak için yirmi kuşak geriye gitmeye gerek yoktur. Milletleri birbirine bağlayan milli şuur ve ruhtur. Milli ruh, herhangi bir yabancılığı kendi içinde eritir (Atsız, 2015, s.115).

Millet olmanın şartlarından biri de başka milletlere benzememek, kendine özgü özellikleri olmaktır. Milletler, başka milletlerden ayrılır, onların zıddı şekilde özellikleri vardır. Bu benzemeyiş ve zıtlık hem maddi yönlerden hem manevi yönlerden kendini gösterir. Milletlerin yaşamdaki her halleri birbirinden ayrıdır. Konuşması, yemesi, ağlaması, gülmesi, sevinç ve şaşkınlık ifadeleri bile birbirinden farklıdır (Atsız, 2015, 2.115).

Nasıl ki her insanın kendine göre bir huyu, karakter yapısı varsa insanlardan oluşan milletlerin de mizaçları öyledir. Fransız, İtalyan, İngiliz ya da herhangi bir milletin adı geçince insanların aklına hemen o milletlerin karakteristik özellikleri gelir. Örneğin; Türk milletinin karakterinin en bilinen başlıca özelliği savaşçı ve mücadeleci olmasıdır. Ayrıca Türk milleti, diğer milletler tarafından güçlü diye bilinir ve misafirperverliği de yine bilinen özellikleridir.

Milletler binlerce yılın geliştirip şekillendirdiği sosyal varlıklardır. Bunun için de bir milleti oluşturan başlıca unsur uzun sayılabilecek bir tarihinin olmasıdır. Bir milletin tarihi

ne kadar uzunsa yaşantısı, kültürü, kimliği ve bununla beraber tüm özellikleri de o kadar uzun ve keskindir.

3.2. Türk Kimliğinin ve Kültürü'nün Oluşmasında Tarihin Rolü

Ortak bir tarihi ve tarih şuuru olmayan bir topluluk, millet düşünülemez. Bireyleri millet yapan en önemli öğelerden biri de tarihtir. Tarih, bir milletin geçmişinde atalarının neler yaptığıdır. Tarih bir mirastır. Bir milletin tarihi ne kadar uzunsa o millet o ölçüde büyüktür. O millet o ölçüde övgüye layıktır. Çünkü tarih birliği ve uzunluğu topluluklar arasındaki bağlılığı artırır.

Türk milleti de çok uzun bir tarihi olan köklü bir millettir. Bu uzun tarih de elbette beraberinde uzun bir kültür birikimini getirir. Ancak milletlerin bir kimliğinin olabilmesi için ortak bir tarih şuurunun olması gerekir.

“Tarih Şuuru”, milletlerin hafızasıdır. Hafıza nasıl, birey olarak insanların en küçüklerinde bulunmazsa, henüz çocuk sayılabilecek kadar genç yani “kurulmamış” olanlarıyla ihtiyarlarında da bulunmaz. Henüz millet haline gelmeyen insan toplulukları bebeklere benzetilebilir. Nasıl ki bir bebek belli zorluklar yaşayıp belliaşamalardan geçip bir birey oluyor ise, milletler de eğer yaşama kabiliyetleri varsa gelişip millet olacaktır. Bir bebek için şuurdan söz edemezsek henüz millet olmamış bir toplulukta da tarih şuurundan söz edemeyiz (Atsız, 2015,s.13).

Bir topluluk millet haline geldikten sonra bu tarih şuuru da oluşur ve milletlerin başına yabancı unsurların geçmesi zorlaşır. Zorla ya da bazı vaatlerle bu yönetim altında kalan milletler de tıpkı bir bebeğin annesine dönmesi gibi istiklaline koşarak dönecektir. Çünkü artık bu millet de tarih şuuru yani milli hafıza oluşmuştur. Tarih şuuru, milletlerin hareket hatlarını belirlemeye yarayan bir milli savunma silahıdır. Hangi millettten düşmanlık gelmiştir? Hangi rejim faydalı veya hangi rejim tehlikelidir? Ne tür şahıslar iyilik veya kötülük edebilir? İşte bütün bunların cevabını tarih şuuru verecektir (Atsız, 2015, s.14).

Bu bakımdan millet olmanın ötesinde millet olarak kalabilmenin ilk şartı da bu tarih şuuruna sahip olup ona göre hareket hattını belirlemektir.

Tarih şuuru milleti oluşturan insanlarla aynı kaderi yaşamış olan insanların birbiriyle yakın olmasını sağlar. Nasıl ki ortak acı ve sevinçleri yaşayan insanlar geleceğin ne getireceğini bilir. Tarih şuuru ile birbirine bağlı milletler de geleceğin ne getirebileceğini bu şuur ile

tahmin edebilirler. Bunun için milleti oluşturan her bireye dimağları henüz genç ve taze iken tarih şuurunun kazandırılması gerekir.

Olgun bir insana bir takım zehirlerle hafızası kaybettirilebilir. Aynı şekilde milletlerin de şuuruları günümüz zehirleri sayılabilecek propaganda, telkin ve iftira ile kaybettirilebilir. Ancak olgun olan bir millet kendini çabuk toplar. Tarih şuurunu kendi gösterir ve bu zehirlerin etkisi kısa sürer.

Türk milleti, aşağı yukarı üç bin yıllık mazisine rağmen çok genç milletlerden biridir. Büyük medeniyetler kurmuş olmasına rağmen genç millet olmanın iki mühim vasfını taşımaktadır: *1-Dili henüz kesin şeklini almamıştır. 2-Birinci sınıf insanlar yetiştirmiş olmasına rağmen halkının bir kısmı henüz göçebedir* (Atsız, 2015, s.14).

Henüz çok genç olan bu yüzden tarih bilinci olgunlaşmayan Türk milletine, bu şuurunu tamamen kaybettirmek için düşmanları tarafından yapılan telkinler, yani zehir sunmalara pek çoktur. Milli şuuruna tam olarak hakim bir milletin kendi varlığı içinde o varlığı, düşman ve yabancı zümrelere asla yaşatmayacağını bilen yabancı zümreler milli şuurunu yok etmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Ecdadı ve kanı ile bu toprağa bağlı olan bir insan ne kadar toplumdaki, toplumun ferdinden ayrı düşünürse düşünsün nihayetinde toprağı ve vatani için mutlaka fedakarlık edecektir (Atsız, 2015, s.15).

Türkler yeryüzündeki ırklar arasında özel bir yeri olan mühim bir ırkın en büyük milletidir. Turan veya Altay ırkı denilen bu ırkın Türk, Moğol, Mançu adında üç kolu vardır. Asya'nın bu üç asker milleti arasındaki akrabalık tarih, dil ve antropoloji açısından önemlidir. Hele Türkler ile Moğollar arasındaki yakın akrabalığı teyit edecek canlı bir delil vardır ki o da bugün hala varlığını korumakta olan Çuvaş Türkleridir. Çünkü dil bakımından Türkçe ile Moğolca arasında ortak bir dil kullanan Çuvaşlar Türklerle Moğolların ayrılmak üzere olduğu eski zamanlardan kalan bir topluluktur (Atsız, 2015, s.29).

Macar, Fin ve Eston'lardan mürekkep olup Ural veya Fin-Oğur ırkı adını alan başka bir grubunda dahil olduğunu savunan alimler olsa da buna delil bir bilgi yoktur. Macarların kanında pek bol Türk kanı olmasına rağmen bu, sonraki zamanlara ait bir bilgi olduğu için eski dönemler hakkında hüküm vermez. Ural ırkı ile Altay ırkı akraba ise oldukça kalabalıklaşan bu aile Ural-Altay ırkı adını vermek daha isabetli olur (Atsız, 2015, s30).

Turan ırkı hız ve cevvaliyetle mümtaz olduğu için tarihte büyük bir ün salmıştır. Çünkü bu ırk nüfus bakımından asla diğer ırklar kadar kalabalık olamamıştır. Onları böyle kalabalık gösteren yiğitlik ve kendilerine has disiplinleri olmuştur (Atsız, 2015, s.20).

Türk milleti çok uzun tarihinde kendisinden kalabalık milletlerle savaşmış, iklim şartlarıyla uğraşmış, bütün dünyadan düşmanlık gördüğü halde Çin'e, İran'a ve Avrupa'ya askerlik dersleri vermiştir. Sebepleri her ne olursa olsun Turanlarla başka ırklar arasında derin karakter farkları vardır. Bu karakter farklarının en belirginini de Turanlıların hele Türk'ün topluluk çıkarları karşısında bireysel bir çıkar gütmemesidir. Sami ırkın peygamberlerine, Ari ırkın ve Çin ırkının filozof ve ahlakçılarına karşı Turanlılardan kimse çıkmamıştır. Buna rağmen bu ırk ahlak bakımından ötekilerden her daim üstün görülmüştür. Çinlilerde birey ve ailenin kuvvetli oluşuna karşılık Turanlarda cemiyet kuvvetli olmuş, birey silik kalmıştır. Böyle olduğu halde cihan tarihinin en büyük bireyleri "fert yok cemiyet var" diyen Türklerden çıkmıştır (Atsız, 2015, s.30).

Turan ırkı ve bilhassa da Türk milleti kahraman askerler ve büyük devletçilerin milleti ve ırkıdır (Atsız, 2015, s.30).

Muhtelif Türk sülalelerinin hüküm sürdüğü zamanları ayrı ayrı devletmiş gibi telakki etmek yanlıştır. Aksine kurulan devletler Türk sülalelerinin devamı niteliğindedir. Almanya'da, İngiltere'de, Fransa'da nasıl sülaleler birbirini takip etmişse ve bir Kapet, bir Burbon, bir Orlean, bir Habsburg devleti yoksa Türkeli'nde de sülaleler birbirini takip etmiştir ve bir Kun, bir Gök Türk, bir Osmanlı devleti aslında yoktur; yalnızca Kun, GÖK Türk, Osmanlı sülaleleri vardır (Atsız, 2015, s.26).

Zaman zaman bir sülale idaresinde olan iki Türk devletinin ya da iki zümrenin birbiriyle çatışmış olması bu kuralı bozmaz. Nasıl ki Almanya da iki sülale birbiriyle savaştığı halde iki ayrı Alman devletinden söz edilmiyorsa, iki ya da daha fazla siyasi rejimli Türk sülalesinin birbiri ile savaşı Türk devleti birliğini bozmamalıdır (Atsız, 2015, s.27).

Geçmiş anmanın en büyük yararı yabancının dostluğuna asla güven olmayacağını göstermesindedir. İnsan kardeşliğini güden bir çok filozof, alim, şair, peygamber olmasına rağmen tarih bunun mümkün olmadığını göstermektedir. Çünkü "milletler savaş"ı bunun bir gerçek olmadığını kanıtlamıştır. Kardeşliği telkin eden İsa'yı Tanrı'nın oğlu sayan Hristiyan Katolik-Protestan halinde, dindarlarını kardeş sayan Müslümanlar Sünni-Şii halinde birbirlerinin kuyularını kazmışlardır. İnsanları birleştirip devlet

yapacağını, hatta devleti de ortadan kaldıracağını ilan eden komünistlerin akıttığı insan kanı ise insanlık tarihinde kırılması zor hatta imkansız bir rekordur (Atsız, 2015, s.30).

3.3 Türk Kimliğinin Oluşmasında Dilin Rolü

Bir toplumun kimliği ile dili doğrudan birebir ilişki içerisindedir. Hatta dil ile kimlik ve kültür aynı anlamdadır demek de mümkündür. Çünkü bir nesilden diğer nesle kültürü aktaran dildir. Bir topluluğu millet yapan dildir. Dili olmayan bir millet düşünülemez. Bir millet imparatorluk kurup tebasında başka milletler de barındırsa bir resmi dili vardır. Bu resmi dil ile bürokratik işleri halleder. Bu dil ile benliğini korur ve ileri taşır.

Başlangıcını tam kesin tarihi ile bilemediğimiz Türk kültürünün dili de kendisi gibi çeşitli aşamalardan geçmiştir. Bilinmektedir ki kültür etkileşim ve benzeşim ile oluşan ve sürekli değişen ve gelişen bir olgudur. Dil de kültürün bir parçası olduğundan sürekli gelişir ve değişir. Hatta dil, kültürün yaşayan en canlı parçasıdır. Bundan mütevellit zamanla ve diğer kültürlerin etkileşimi ile sürekli gelişir ve değişir.

Türk toplumu bilinen yaşam şekline göre bozkır hayatında göçebe yaşayan bir topluluktur. Bu göçebe yaşamın Türklere olumlu katkıları savaş ve teşkilatlanma ve devlet kurma konusunda üstün bir yetenek vermiştir. Olumsuz tarafı ise bu yaşam şekli Türk milletinin edebiyat, sanat ve mimarinin gelişmemesi noktasında olmuştur. Türk toplumunun yerleşik hayata geçmesi ile birlikte mimari, sanat ve edebiyat da gelişmeler olmuştur.

Nasıl ki medeniyet ihtiyaçtan hasıl olur Türk milleti için de bu durum böyle olmuştur. Bozkır yaşamında dili etkin ve yetkin kullanmaya gerek olmadığından Türkçenin kelime hazinesi bu anlamda dadır demek yanlış bir kullanım olmaz.

Nitekim Türkçe melezleşmiş bir dildir ve Türkçeleşmeye ihtiyacı vardır. Bu gerçeği göz ardı etmek mümkün değildir. Tarih boyunca Trkçe üç büyük sıkıntı yaşamıştır. Bu üç sıkıntı tarih boyunca Türklerin benimsediği üç ayrı yabancı medeniyetin dilimizi istila etmesinden kaynaklanmaktadır (Atsız, 2015, s.116).

Birinci buhran sekizinci yüzyılın sonlarında başlamıştır. Türklerin Manihaizm dinini kabul etmeleri sebebiyle yeni dinin ıstılahları Türkçeye dolmuştur. Başka dillerden Türkçeye çevrilen birçok eserlerde Türk dilinin kuralları dikkate alınmayarak dil bilgisi berbat edilmiştir. Uygurca eserlerde bunun birçok örneklerini görüyoruz. Bu eserlerde fiillerin başa geldiği cümlelerle Türk dil yapısı berbat edilmiştir. İhtimal ki mütercimler Türk

değildi yahut asıl metinlere sadık kalmak kaygısıyla Türk dilinin kaidelerine önem verilmiyordu. Bununla beraber bu ilk buhran hafif geçmiştir. Çünkü Türklerin hepsi Maniheist olmamış ve bu bozuk edebi dil bütün Türkler arasında yayılmamıştır (Atsız, 2015, s.116).

İkinci buhran on birinci asırda başlamıştır. Bunun sebebi Türklerin yığın halinde islamiyeti kabul etmesidir. Türk İslamiyet'le birlikte yeni bir edebi dil ortaya çıkardılar. İslamiyet'in Türk toplumu üzerindeki etkisi Maniheizm'den daha güçlü olduğu için bu buhran birincisinden daha geniş olmuştur. (Atsız, 2015, s.116-117).

On birinci yüzyılla birlikte Türkler konuşma dilinde Arapçanın edebi dil de ise Acemcenin etkisi altına girdiler. İki dilin etkisi altında kalmanın Türkçe için olumlu ya da olumsuz etkileri düşünülmektedir. Ancak şu bir gerçektir ki Arap-Acem dilleri edebi dilimizi son derece melezleştirmiş, konuşma dilimizi ise yozlaştırmıştır (Atsız, 2015, s.117).

Osmanlıca dili kendine özgü, tercümesi kolay yapılamayan kuvvetli bir dildir. Dede Korkut masallarında, Orhun Abidelerinde, Aşık Paşazade Tarihinde, Türkiye'nin kendi özgün dili içinde de güçlü bir dil olacağı muhakkaktır. Her ne kadar Osmanlıca dili zengin bir dil olsa da devam edememiştir. Yerini bugünün cılız diline bırakıp (Atsız, 2015, s.117).

Üçüncü sıkıntı ise son yılların hadisesidir. Bugün Batı medeniyetine girmek için çabaladığımız şu günlerde Batı medeniyetinin dili Türkçe üzerinde etkisini aktif olarak göstermektedir. Bu durum İngilizce sözcüklerin dilimizi alabildiğine bozması ile kendini göstermektedir (Atsız, 2015, s.117).

Bunun öteki ikisinden daha tehlikeli olduğu apaçık meydandadır. Çünkü diğerlerinde Türkçeyi istila eden diller mukaddes bir yolla yani din yoluyla geliyorlardı. Şimdi ise İngilizce dini dil olduğu için gelmiyor. Yalnız kültür dili sıfatı ile geliyorlar. İlk ikisinde yabancı dil istilasının tehlikesi çok fazla bilinmiyordu. Bugün ise bu tehlike bilindiği halde vahim bir şekilde geliyor. Aleyhlerine savaş açıldığı, yazılar yazıldığı halde dilimizi işgal ediyorlar. Bunun ne büyük bir tehlike olduğunu söylemeğe gerek yoktur. Çünkü millet nihayetinde dil ve kan demektir. İstiklalini kaybeden bir millet dirilebilir, ancak dilini kaybeden millet artık yok olmuş demektir (Atsız, 2015, s.118).

Bugün tezatlar içinde bulunuyoruz. Dilde Türkçülük yapmak fikirleri bu kadar kuvvetli iken bir yandan dili işgal etmek en feci şekilde devam ediyor. Mesela gazetelerde sosyete şilep diye bir yük gemisi cemiyetinin adı sık sık geçmiştir. Tamamıyla Fransızca olan bu

isim yalnızca asrılık, şıklık kibarlık gayesi güdülerek konulmuştur. Bunun yanı sıra”İnci Palas”, “Ankara Palas” şeklinde garip apartıman isimleri de çoğalmıştır. Nihayet sokak isimleri de tıpkı Yahudi satıcıların söylediği gibi resmi kurumlar tarafından bile kullanılır oldu: “çanakkele sokak”, “çilek sokak” gibi Türkçe terkipler aldı yürüdü. Dilimiz Türkçelikten çıkmış Avrupalı bir yol almak yolunu tutmuştur (Atsız, 2015, s.118).

Türkçülüğü nazari olmaktan kurtarıp hayata tatbik edebilmek için artık daha hızla harekete geçmeliyiz. İlk düşüneceğimiz şey Türkiye’de Türk kültürünü hakim kılmak yabancı tesirleri silkip atmaktır. Atsız, tarihe olduğu kadar dile de çok büyük önem vermektedir.

3.4 Türk kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Dinin Rolü

Tüm toplumların olduğu gibi Türk toplumunun da kendine özgü bir inanç sistemi vardır. Türklerin İslamiyeti kabul ettikleri döneme kadar ki din anlayışına tabiri daha doğru kullanmak gerekirse inanç sistemine değineceğiz. Eski Türklere dair kaynaklar kendilerinden olmadığı için Türklerin kendi dini yaşamlarını yansıtan kaynaklar önem kazanmaktadır. Kül Tigin yazıtlarında şöyle bir ifade geçmektedir:

"Zamanı Tanrı yaşar. İnsanoğlu hep ölmek için türemiş". Bu özlü ve anlamlı söz, bize, "Tanrı'nın ölümsüz insanın ise ölümlü olduğunu göstermektedir. O halde Göktürklerde bilebildiğimiz kadarıyla evrensel dinlere yaklaşan bir "Tanrı" anlayışı hakimdir. Ancak bu Tanrı Türk Tanrısıdır başka bir millet Tanrısı değildir (Türkdoğan, 2003, s.218).

Atsız'ın yapmış olduğu “millet” tanımı da bu bakımdan ilgi çekicidir. Türk olmak için ilk önce Türk kanından gelinmesi şartını öne süren Atsız, daha sonra “dil” unsurunu daha sonra da “dilek birliği” olgusunu ileri sürmektedir. Burada, Atsız'ın, milleti oluşturan unsurlar dâhiline “din” olgusunu almadığı görülmektedir. Atsız yazdığı bir başka makalesinde ise milliyetçilik ile “hilafetçilik-İslamcılık”ın birbirine tamamen zıt iki fikir olduğunu ileri sürmüştür (Atsız, 1941, s.481).

Atsız'ın bütün eserlerinden ve makalelerinden anladığımız üzere O'na göre din değiştirmek medeniyet değiştirmektir. Türkler daha önce Buda, Mani ve İslamiyet’e girip bu dinlerin olumsuz etkilerini oldukça açık bir biçimde görmüştür. Hatta o kadar ki Türkçülük artık Türkler için bir “ülkü” olarak değil bir “din” olarak telakki edilmektedir. Ancak yine de Atsız’a göre dinin birçok faydası vardır ve bu fayda toplumu bir arada tutmak bakımından önemlidir

Bir başka makalesinde Atsız, Hun devletinde yaşayan askerleri referans olarak gösterir ve o dönemdeki askeri ruhun toplumun her yerinde hakim olduğunu belirtir. Hun devletinin askerlerinin savaşta ölmekten gurur duyduklarını ifade eder. O'na göre insanlara savaşta ölmeyi cennet vaadi ya da şehitlik mertebesini düşünmeden sırf şan ve şeref uğruna ölmeyi şerefli ve yüce bir davranış olarak görür (Atsız, 1941, s.162).

Hun devletini anlattığı bir yazıda şu ifadeler göze çarpar: *“Tanrı'nın Türk Tanrısı olduğuna, mavi gökle kara toprak arasındaki insanoğullarının yalnız Türklerden ibaret bulunduğuna, kendi ırklarının başkalarına hâkim olarak yaratıldığına inanan atalarımız için kahramanlık bir tabiat, fazilet bir huydu...”* Atsız'ın bu sözlerinden yola çıkarak, Şamanizm'i sadece Türkler adına “milli” bir din olarak görmediğini, bu dindeki “Tanrı” kimliğini de “Türk” olarak tasvir ettiğini görmekteyiz (Sanlı.2010, s.48).

Atsız birer İslami terim olan “şehit” ve “gazi” olarak adlandırdığı askerleri anarken her zamankinden daha fazla cesurdur: *“Burada her şey bir savaştır. Tabiata karşı, düşmana karşı ve hatta Tanrı'ya karşı günümüz bir gazadır... Bu yurt baştanbaşa şehitler ve gaziler diyarıdır. Bu vatan bir boydan bir boya tunç heykeller otağıdır... Bu ebedi heykeli artık, dünyanın nizamını kurmuş olan Tanrı bile deviremez”* (Atsız, 1943, s.221).

Hüseyin Nihal, “Türk Edebiyatı Tarihi” adlı eserinde, Türklerin İslamiyeti kabul etme sebeplerini açıklamaktadır. Bu eserde oldukça ayrıklı sözler sarf eden Atsız, 8.yüzyılın ortalarında, yani Göktürk devrinin son dönemlerinde, bazı Türklerin Abbasi İmparatorluğunda “paralı asker” olmak adına İslamiyet'i kabul ettiğini ifade eder. Buna rağmen “İslam tüccarlarının” ya da “din propagandacılarının” çalışmalarının çok etkili olmadığını iddia eder. O'na göre Türkler'in İslamiyeti kabul etme sebepleri tamamen ekonomik sebeplere bağlıdır. Atsız'a göre Türklerin bir kitle halinde İslamiyet'i kabul etmesinin asıl sebebi ise, Abbasi Hükümeti tarafından takibata uğradıkları için Horasan'dan kaçıp Türklerin arasına sığınan Ebu Müslim taraftarlarıdır. Atsız'a göre eğer Türkler Müslüman olmasaydı dünyanın ekonomik ve toplumsal şartları çok farklı olacaktı. O'na göre Türklerin kabul ettiği ilk Müslümanlık saf Müslümanlık değil Şamanizm ile karışık bir inanç sistemidir (Atsız, 1941, s.132).

Atsız'a göre, Şamanizm dini, Türklerin, “Araplar arasında çıkmış olan” İslamiyet'in bazı kural ve kaidelerini kendi ananeleri doğrultusunda dönüştürmesi ile olmuştur. Bu sayede Türkler hem Müslümanlığa daha kuvvetle bağlanmış hem de kendi geleneklerini korumayı başarabilmişlerdir. Bu durumu sağlayan harekete “Türk tasavvufu” öncülük etmiştir.

Atsız'a göre bu Türk tasavvufu “yüksek bir karaktere” dayanır çünkü İslamiyet'e aykırı bir hareket olan kadınla erkekler ayinlerde birlikte bulunmaktadırlar (Atsız, 1941, s.133).

Nihal Atsız, din kavramına yine keskin sınırları ile bakmış ve dinin Türk ırkının kimliğini değiştirdiğini söylemiştir. Direkt dine karşı olmasa da tam olarak taraftar olduğu da söylenemez.

3.5 Türk kimliği ve Kültürünün Oluşmasında Edebiyatın Rolü

Kimliği ve kültürü oluşturan öğelerden biri de bir millete ait ortak bir edebiyat dilinin olmasıdır. Edebi dil ile milli bir edebiyat oluşur ve bu edebiyat da nesiller arasında ki köprüyü sağlar. Geçmiş ile gelecek ve şimdi arasındaki bağı güçlü ve sağlam kılar.

Medeni milletlerin dili ile iptidai milletlerin dilini ayıran en önemli özellik medeni dillerin çok geç ve güç değişmesine rağmen diğerlerinin kısa zamanda değişmesidir. Bunun sebebi medeni dillerde yazının ve ortaklaşa bir edebi dilin var olmasıdır. Ortaklaşa edebi dil, söyleyişin değişmemesini sağlayan bir araçtır. Yahut, söyleyiş değişse bile yazının aynı kalması dolayısıyla arasındaki bağlantıyı kuran nihai bir faktördür (Atsız, 2015, s.112).

Bir milletin bütün bireyleri aynı tarzda konuşamaz. Buna fizyoloji, iklim, görenek ve çevre mutlaka engel olur. Bölgelerden tutun da şehirlerin ve hatta köylerin konuşmaları arasında bile mutlaka farklar vardır. Dilciler, bir ailede bile herkesin aynı şekilde konuşmadığını söyler. Bu farkların çoğalarak iki komşu şehir halkının bile birbirleriyle anlaşılmaz ayrı diller konuşmasını engelleyen başlıca sebep edebi yazı dilidir. Bu da milli birliğin temel şartlarından biridir (Atsız, 2015, s.112).

Bir milletin içinde hangi dilin ortak edebi dil olacağı meselesini zaman ve milletin kültür akışı tayin eder. Türkiye'de ortak edebi dil, İstanbul Türkçesidir. Bu, İstanbul'un bir ayrıcalığı ve önemi değil, Osmanlı Cihan İmparatorluğunun her yanından gelerek kültür ve saltanat merkezinde birleşen büyük edebiyatçıların ortaya koyduğu bir eserdir. İstanbul Türkçesinde hem Anadolu'nun hem de Rumeli'nin büyük bir etkisi vardır. Bu dile Arapça ve Farsçadan bir çok, Balkan dilleriyle Macarca İtalyancadan oldukça fazla kelime girmesine rağmen yapı aynı kalmış, Göktürkler zamanındaki cümle yapısı değişmemiştir (Atsız, 2015, s.113).

Elbette her millette konuşulan dil başkentte konuşulan dil olmak zorunda değildir. Örneğin edebi Fransızca Paris'te doğduğu halde edebi Almanca dili başkentte değil Almanyanın

kuzeyinde doğmuştur. İstanbul Türkçesi yavaş yavaş Türkiye dışına taşarak bütün Türklerin edebi dili olmak istidadını gösteriyordu. Ancak 1917’de ki komünist ihtilali önemli milliyetçileri önleyerek bu akıma engel olmuştur. “Milletlere hürriyet” yayanlarıyla insanları hipnotize eden Bolşevikler, daha en baştan milletleri hele ki çok korktukları Türkleri yozlaştırıp Ruslaştırmaya çalışmıştır (Atsız, 2015, s.112).

Türkistanlıların ortaklaşa edebi dili olan Nevayi’lerin Babur’ların Çağataycasını ortadan kaldırarak yerel ağızları ayrı dil olarak ortaya atmışlardır. Bunların alfabelerini iki defa değiştirerek birbiriyle anlaşmalarını önlemeye çalışmışlardır. Bir yandan da Türkiye Türkçesinin Türkistanlılarla ortaklığını kesmek için kültürel korsanlığa başlayarak yeni akımlar “ileri hamleler” adı altında Türkçenin yapısını bozmaya uğraşmışlardır (Atsız, 2015, s.113).

Edebi dil, dediğimiz şey bir milletin binlerce yıl birlikte geliştirdiği, işlediği bir duygu, düşünce, zeka ve ortak bilincin eseridir. Dil, yaklaşık yetmiş milyon Türkü birbirine bağlayan bir ruhtur. İnsan vücudunun en önemli parçası olan beyin nasıl büyük bir özen ile korunuyorsa, milletlerin en önemli ve hazinesi olan dil de bu şekilde korunmalıdır. Unutmamalı ki bir millet, ordusunu kaybederse büyük bir tehlike içinde, devletini kaybederse korkunç bir felaketin eşiğindedir, fakat dilini kaybederse ölümün kucağındadır (Atsız, 2015, s.114-155).

3.6 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Ülkünün Rolü

Bir milletin yürütücü kuvvetine ülkü denir. Toplumları birbirine bağlayan sadece kök birliği değil, bununla birlikte aynı zamanda ülküdür. Sözlük anlamı “and” ve “uzak hedef” demek olan ülkü, topluluğu birlikte yürüten kuvvettir ve insanlar bu uğurda birbiriyle içten sözleşmiş gibidir (Atsız, 2015, s.18).

Türk destanlarından çıkan manalara göre, Türklerin ülküsü fetihler sonrasında büyük ve üstün bir devlet kurarak bu devletin içinde huzur ve mutluluğa kavuşmaktır. Hemen hemen her millet aynı amaçların peşindedir. Bazı ayrıntılar değişse de genel olarak hedef refaha, huzura ve mutluluğa kavuşmaktır (Atsız, 2015, s.18).

Türkler kendi ülkülerine niçin “Kızıl Elma” demişlerdir bunun sebebini bilemiyoruz. Yalnız bu addaki saflık ve tabilik, Türk ülküsünün çok eski zamanlara hatta aydınlardan önce halk arasında yayıldığını göstermektedir.

Türk ülküsü yani Kızılelma Osmanlıların en parlak döneminde iyice belirginleşmiştir. Kızıl Elma ülküsü, Türk büyüklüğünün, yükseklik fikrinin ve dini bir gayenin timsali haline gelmiştir (Atsız, 2015, s.19).

Bir milletin özellikle de Türk milletinin kimliğinin oluşmasında bu ülkünün çok etkisi vardır. Çünkü bir milletin hedefleri onun karakterini belirleyen özelliklerden biridir. Atsız'ın da bahsettiği gibi Türk ülküsü (Kızılelma) bir aydın grubu tarafından değil bilakis halk tarafından benimsenmiştir. Bu da bize şunu göstermektedir ki Türk milletinin kimliğinde hedef koymak ve bu hedefe yürümek direkt olarak vardır.

Bu büyük düşünce olmasaydı XI. yüzyılda Anadolu'ya gelen, yaklaşık bir milyon Türk, Bizans'ın Asya ve Avrupa'daki topraklarında rastladıkları diğer Türklerin birkaç tümenlik hristiyanlaşmış döküntülerinin yardımı ile bile olsa, dünya çapında devleti kurup dört kıta üzerindeki medeniyet şahasesini yaratamazdı (Atsız, 2015, s.19).

60 milyonluk bir millet olmalarına rağmen dağınık, ordusuz ve geri olan Araplar, milli ülküleri olan Arap Birliği düşüncesi ile toparlanma yoluna girmişlerdir. Ülkülerinden aldıkları güçle Filistin meselesinde İngiltere ve Amerika'ya kafa tutmaktadırlar. Ülkü sahibi bir millet oldukları için de dünya çapında değerleri artmıştır (Atsız, 2015, s.19).

Türk milleti ise zaten tarihi boyunca ülkü sahibi bir millet olduğu için tarih boyunca kıymetli ve itibar sahibi olmuştur. Türk tarihinin çok uzun ve Türk uluslarının siyasi bir birlik altında bulunmadıkları zaman bile bu böyle olagelmıştır.

Yahudiler de ülkü sahibi olmanın ikinci ibret verici hatta vahim bir örneğidir. Korkaklığı atasözü haline gelen bu millet; bugün, herhangi bir millet kadar cesaretle çarpışmaktadır. Milli kahramanlar yetiştirmekte ve bu milli kahramanlar, idama mahkum edildikleri ve bağışlanma diledikleri takdirde ölümden kurtulacak olmalarına rağmen İngiltere'den af dilemeyerek milletlerine şeref kazandırarak ölmektedirler. Bu milli ülkü sayesinde Filistin'deki yarım milyon Yahudi, yalnız Araplarla değil koca İngiltere ile savaşı göze almaktadır. Bütün bunların en önemli sebebi Arapların ve Yahudilerin maddi olarak üstün olmasının yanı sıra manevi olarak güçlü olmasından hatta böyle bir ülküsünün olmasındandır (Atsız, 2015, s.20).

Milletler için ülkünün hümanistik olması değil millete hizmet etmesi önemlidir. Bunun için de Yahudilerin ülkü sahibi olması ile günümüzde yaptığı hareketler karıştırılmamalı ve karşılaştırılmamalıdır.

Kişisel çıkarlara önem vermeyen, toplumun iyiliğini isteyen her düşünce insanidir. Bu insani düşünce toplumun maddi kazançları ile yetinmeyip manevi kazanç davası da güderse işte o zaman “ülkü” olur. Ülküler birer büyüklük davasıdır. Bundan mütevellit, büyümek isteyen, milletlerin ülküsü vardır. Bir Nepal’ın, bir Panama’nın veya İsviçre’nin ülküsü olamaz. Bunların milli davalarının son basamağı sonsuz huzur ve bolluktur. Huzur ve bolluk ise ülkü olmak özelliğini millete kazandırmaz. Çünkü huzur ve bolluk isteği milletleri heyecanlandıramaz. Vecd haline getiremez onları ölümü göze alacak kadar fedakarlığa sürükleyemez (Atsız, 2015, s.23).

Büyüklük davası, savaşla elde edildiği içindir ki insanlık tarihinde büyük savaşçıların, kumandanların ve kahramanların her daim güzide bir yeri olmuştur. Yirminci yüzyıla doğru yaklaştıkça, savaşlar daha ıstıraplı bir hal almakla beraber, hiçbir şey onun ahlaki karşılığı olamamıştır ve uzun zamandır çarpışmamış milletlerde ahlaki bir bozulmanın başladığı gözden kaçmamaktadır. Mesela İsveç’te kültür ve refah son dereceye vardığı, bu alanda Amerika ve Almanya’dan üstün bulunduğu halde, İsveç halkının ahlakındaki, gitgide çoğalan yozlaşma, düşündürücü bir vaziyet haline gelmektedir (Atsız, 2015, s.24).

Hüseyin Nihal Atsız, günümüzün hümanistik ve barışçıl anlayışına karşı şavaşı yüceltmektedir. Ona göre savaş toplumların daha ahlaklı yaşamasının temel sebebidir. Savaş, yani çarpışma nasıl ki bireyleri diri tutuyorsa toplumları da diri tutar.

Hükümet darbelerinin sanat haline geldiği ülkelerde, bunun baş sebebi, bu ülkelerin bir büyüklük ülküsünden yoksun bulunuşlarıdır. İktisadi yoksulluk, siyasi buhran işin dış tarafıdır. Asıl ve gerçek sebep, milli ülküsüzlüktür.

Mili ülküler, milletleri asırlarca ayakta tutacak enerji kaynağıdır. Ülkücü milletler, vefakar ve insafli insanlarla doludur. Hayvani ruha bürünmüş toplumlar refah içinde olsalar da, yıkılmaya mahkumdur (Atsız, 2015, s.24).

Türk milleti, ülküsü olan mutlu toplumlardan biridir. Bütün tarihi boyunca büyüklük ülküsü peşinde koşmuş, birlik ve fetih savaşları yapmış ve Birinci Dünya Savaşının da sonuna kadar daima büyük bir devlet olmuştur.

Bugün, Türkler arasındaki mayalanmanın Kızılelma, Turancılık, Uluğ Türkistan veya Büyük Türkili adlarıyla adlandırıldığını görüyoruz. Bu “büyüyüp birleşmek” veya “birleşip büyümek istiyorum” anlamına gelmektedir. Ancak kabiliyetli olanlar büyüklük ülküsü peşinde koşar. Çünkü büyüklük ülküsü, büyük fedakarlıklar ülküsü demektir. Bundan

dolayıdır ki, korkaklarla aşağılıklar büyüklük ülküsünden korkar daima küçük kalmak isterler (Atsız, 2015, s.25).

Kızılma ülküsüne “tehlikeli maceracılık” demek aslında çok da doğru değildir. Ülke zaten imkansız gibi görüneni istemek ve başarmaktır. Bunun için Türk milleti olarak büyüklükten korkmamak bunun aksine aşkla “bir Türk dünyaya bedeldir” vecizesine kalpten inanmak gerekmektedir. Ülküler için “maddi faydası nedir”, “uygulanabilir mi” diye düşünmek doğru değildir. Çünkü hiçbir inanç riyazi mantığa vurulamaz. Nasıl ki Tanrı'nın varlığını riyazi yöntem ile kanıtlayamıyorsak ülkelere sadece inanmak yeterlidir (Atsız, 2015, s.21).

Bir topluluktan ortak ülküyü kaldırın, insanların hepsi hayvani duygulara bürünecektir. Ortak düşünce olmayan toplulukta, herkes, yalnız kendi menfaati ve zevkini düşünecektir. Böyle bir toplulukta fedakarlık, saygı, nezaket kalmayacaktır. Bu sebeptedir ki ülküler milletler için çok önemlidir (Atsız, 2015, s.22).

3.7 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Ahlakın Rolü

Ahlak, en kısa ve öz ifadesi ile bir olay ya da durum karşısında takınılan tavidir. Bireyin birey olma özelliklerinden biri de ahlaklı ya da ahlaksız tavidir. Bir bireyi toplum içinde değerli kılan bu ahlak mevhumuna sahip olup olmamasıdır. Nasıl ki bireyleri değerli kılan ahlak ise toplumları da diğer toplumlara göre değerli kılan ya da değersizleştiren özelliklerden biri ahlaklı davranışlarıdır.

Türk toplumu İslamiyet ile birlikte ahlak konusuna daha çok eğilmiş ve önem vermiştir. Çünkü İslam peygamberi H.z Muhammed Arap toplumunun yozlaşan ve bozulmaktan öte kaybedilen ahlakını düzeltmek için gönderilmiştir. Türk toplumu İslamiyet ile birlikte ahlaklı bir toplum haline dönüştü demek doğru değildir. Türk toplumu ahlak düsturunun her zaman ön planda tutmuş ve bu hayatını bu değer üzere yaşamış bir toplumdur.

Ziya Gökalp, türk milletinin ahlakı ahlakta birincidir derken bunu milli bir övünme duygusu ile söylememektedir. Gökalp, milli tarihimizi çok iyi araştırıp düşman milletlerin bizim hakkımızda ki fikirlerini öğrendikten sonra bunu söylemiştir (Atsız, 2015, s.47).

Ahlakı etkileyen faktörler üzerinde uzun uzun tartışmaya gerek yoktur. Ahlakı etkileyen faktörler arasında coğrafi konumun hiçbir önemi yoktur. Buna en önemli kanıt ise aynı

coğrafyada yaşayan İtalyanların ve Romalıların ahlak bakımından birbirinden oldukça farklı olmasıdır Ahlakın meydana gelmesinde en önemli sebep soydur (Atsız, 2015, s.47).

Türk ahlakı en eski dönemlerden beri toplumcudur. Yani Türkler'de toplumun çıkarı insanlarınkinden daha üstün tutulur. Bununla beraber kuvvetli şahsiyetler daima saygı görmekle birlikte topluma faydalı da olmuşlardır. Ferdiyete değer vermeyen Türk ahlakı şahsiyete daha fazla saygı göstermiştir (Atsız, 2015, s.47).

Milattan önceki yüzyıllarda Kunlar, çocuklarını topluma yararlı olabilecek bir terbiye ile yetiştirirlerdi. Topluma yararı dokunmayacak kadar yaşlanmış olanlar kendi canını hiçe sayıyorlardı. Askeri ruh, hayatın ve toplumun her kesiminde de hakimdi. İslamiyet'ten önceki Türklerde İslamlığın cennet gibi bir vaadi yoktu. Böyle olduğu halde, şeref saydıkları için savaşta ölmek isterlerdi (Atsız, 2015, s.48).

Cumhuriyet'in kurulması ile Osmanlı Devletinin etkisini hala üzerinde taşıyan halktan bu izleri silmek ve yeni bir Türk toplumu meydana getirmek adına Eski Türkler'in unutulmuş özellikleri tekrar hatırlatılmak istenmiştir. Bu özelliklerden biri de zaten savaşta ölmenin şehitlik mertebesi olmasa da bir şeref meselesi olması hususudur.

Bir milletin yükselmesi için birinci şart olan disiplinde eşleri yoktur. Meşhur Mete sadakatlarını denemek istediği askerlerini sevgililerine ok atmaya emrettiği zaman bu buyruğu hepsi yerine getirmişlerdir. Çünkü Türk ahlakında toplum bireyden önce gelir. Toplum menfaati bireyin duygu ve düşüncelerinin de önündedir. Askerlik en kutsal, en yüce meslektir.

Milattan önceki Türklerde fertler her ne kadar toplumu kendi menfaatinden önde görse de fikirlerini açıkça söylerlerdi. Ayrıca devlet büyükleri de bu fikirleri dinler mümkün mertebe değerlendirirdi. Doğru bulurlarsa da uygularlardı. Milattan önce ikinci yüzyılda Kun yabgusu Türkleri Çin medeniyetine sokmak istediği zaman, başvezir buna şiddetle karşı çıkmış ve sözlerini hükümdara kabul ettirmiştir (Atsız, 2015, s.48).

Miladın VIII. Yüzyılında Bilge Kağan Buda dinini kabul etmek istediği zaman, meşhur Bilge Tonyukuk kabul etmemiş, deliller göstererek hükümdarı caydırmıştır. Yine VIII. Yüzyılda Böğü Kağan Manihaizmi, devlet dini olarak kabul etmek istediği zaman Tarkanlar yani Bakanlar, avam dini olarak gördükleri Manihaizmin kabulüne şiddetle karşı çıkmışlardır. Her ne kadar Böğü Kağan Tarkanları dinlemeyerek millete yeni dini kabul

ettirmişse de, Tarkanlar vicdani kararlarından dönmemişler, prensip sahibi olduklarını ispat etmişlerdir (Atsız, 2015, s.48).

Mohaç Meydan Savaşı'ndan sonra, savaş alanını gezen Kanuni Sultan Süleyman'ın bir sorgusunda bir sancak beyinin verdiği cevap açık sözlülüğün güzel bir örneğidir. Türk beyleri dalkavukluğun ne olduğunu bilmedikleri için, II. Murat çağından sonra memleketin yüksek mevkiilerine devşirmeler gelmeye başlamış ve milli ahlakın bozulmasına neden olmuşlardır (Atsız, 2015, s. 49).

Türkler, en eski çağlardan beri kımız, şarap ve rakı içerek sarhoş olurlar, fakat ciddiyetlerini ve duruşlarını asla bozmamışlardır. Örneğin; Cengiz Han'ın oğlu Çağatay, bir gün, sevinçli bir haber neticesinde çok içip sarhoş olmuş ve ciddiyete aykırı davranışlar sergilemiştir. Bu durumu içine sindiremeyen Çağatay, Ögedey'e giderek bir gün önceki hareketinden dolayı kendisine ceza kesilmesini istemiştir (Atsız, 2015, s.49).

Türklerin cinsi ahlakları da yüksektir. Yuva, aile ve evdeş muhterem sayılmıştır. Evli bir kadına sarkıntılık etmenin cezası ölümdür. Eski Türklerde kadın özgürdür. Eşi uzak bir yolculuğa gitmiş olsa bile eve gelen yabancı konuğu ağırdayabilir. Kadına her zaman saygı duyulduğundan bundan bir kötülük doğma ihtimali düşünülmez. Anadolu Yörüklerinde ve Türkmenlerinde, Türkistan göçebelerinde bu adet hala vardır.

Eski Türklerin ahlak ve adetlerinin büyük bir kısmını aynen saklamış olan Türkistan Kazaklarının bazılarında şöyle bir gelenek vardır: bir genç evlenmek istediği kızın çadırına üç gece sinsi bir şekilde girer. Kızla beraber yatarlar, kızın babası ve anası bunu anlasalar bile ses çıkarmazlar. Üç gecede erkek kızı kendisini evlenmek için razı edebilirse, dördüncü günü gider babasından kızı ister. Eğer edemeze geri çekilir. Fakat bu üç gecede herhangi bir uygunsuz, ahlaksız hareket olmaz. Ayrıca; erkek ve kız bu üç gecede birbirlerine karşı hiçbir kötü düşünce beslemezler (Atsız, 2015, s.50).

Böyle bir gelenek Türk milletinin medeniyette ne kadar ileri olduğunun da bir kanıtıdır. Zira bir erkeğin bir kızla tanışarak, görüşerek ancak ahlakı zedeleyecek hiçbir şey yapmayarak evlenmek istemesi çok yüce bir davranıştır. Bugünün yozlaşmış ahlak sisteminde böyle bir davranış her bakımdan hoş karşılanmazdı. Hatta böyle bir gelenek amacının dışında saptırılır ve ahlaki yozlaşmanın sebeplerinden bile sayılabilir.

Bu da gösteriyor ki, Türkler hem ahlaklı hem de iradeli bir millettir. Zaten bu ikisi çoğu kez birlikte bulunur. Yaşayıp yükselmek, ahlaklı ve iradesi sağlam her milletin hakkıdır.

İşte biz bu Türk ahlakına tam olarak sahip olduğumuz zamanlarda yükseldik. Yükseldiğimiz zaman bu toprak, büyük milli davalar için kendini feda eden, iki yüzlülük bilmeyen, vicdanlarını satmayan insanlarla doluydu. Ahlak millet yapısının temel taşıdır. O olmadan hiçbir şey olmaz (Atsız, 2015, s.50).

Nazari veya teknik görgü ve bilgilerimiz ne kadar yüksek ve kuvvetli olursa olsun dürüst ve temiz bir ahlaka istinad etmedikçe hiçbir faydası yoktur. Hatta bu bilgi ve görgüler milletimizin yararına cevap verecek yerde, sadece şahsi çıkarlarımız ve emellerimiz uğrunda harekete geçerse milletimiz için zararlı bile olabilir (Atsız, 2015, s.125).

Bizde milli ahlak şudur: bizim için cephelerde kan döken, tarlalarda alın teri akıtan ve nihayet bütçemizi doldurmak için kesesini boşaltan halkımızın malına ve canına göz koymamak Halkımız için zararlı olan her şeyi karşılamak, bu uğurda savaşmak ve yenmek. Bunları bir cümle ile ifade edersek: millet yolunda çalışıp çabalamak, onun için yaşamak ve onun için ölmek (Atsız, 2015, s.125).

Şu halde gençlerimizin yüreğinde her şeyden önce milli karakterimizin temelleri yeşertilmelidir. Ancak bu temellerin kuvvetine dayandığımız surette görgümüzü ve bilgimizi yükseltir, milletimize yararlı insanlar olabiliriz. Birçok insanlar biliriz ki bu memlekete kendi uydurmaları olan bir Frenk telakkisi ile bakar, gördükleri ve hatta yaptıkları bütün şarlatanlık ve fenalıkları şarklıyız diye izaha kalkarlar (Atsız, 2015, s.126).

Millete ve ahlaka bundan daha büyük bir kötülük olamaz. Halkın milli faziletlerimizin kaynağıdır; ona göre millet ve memleket yolunda her zaman önce vazife vardır. Bugün kızgın güneş altında orak biçen köylü, yarın hudutlarda kan döken kahraman, ondan sonra da yine köyünde vergi vermeye çalışan fakir bir vatandaş gururlu ve haysiyetli insandır (Atsız, 2015, s.126).

Milleti yolunda ölçsüz fedakarlık yapan adsız kahramanlar, bizim köylülerimizin ekseriyetini teşkil eder. Münevverlerimizi bu fazilet heykelleriyle kıyaslama imkanı yoktur. En küçük fedakarlıkların, en yaygaralı davalarla dile geldiğini, doğal vazifelerin sıkıntılı mesai şeklinde gösterildiğini, en küçük çalışmaların en muhteşem riyalarla methedildiğini ancak münevverlerimiz arasında görürüz (Atsız, 2015, s.126).

Hüseyin Nihal'in din konusunda ki görüşleri her ne kadar belli de olsa ahlak yozlaşmasına bakış açısı konusunda İslamı referans almış gibi fikirler öne sürdüğü görülmektedir. Nitekim İslama göre de ahlaki yozlaşma ve bozulma ilk önce aydın ve dindar kesimden

başlayacaktır. Hüseyin Nihal'in bu tespiti sadece bugün için değil her zaman için doğru bir tespittir. Çünkü halk kanuni mükellefiyetler haricindeki birçok işleri parasız görür; fakat aydın millet yolunda bir adım atarken şahsi menfaatlerimizi düşünmekten vazgeçmez.

Osmanlı devletini ve altında en son Türk imparatorluğunu batıran sebeplerin birincisi, münevverlerimizin ahlaksızlığı ve hırsızlığı olmuştur. En yakın tarihimize baktığımızda; halkımız bütün sorumluluklarını namusuyla öderken münevverlerimiz, koyu ve kara bir ahlaksızlık içinde milli tarihimizi lekelemişler ve bugün bizi iğrendiren çirkin olaylar içinde debelenip gitmişlerdir (Atsız, 2015, s.127).

3.8 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında Askeri Yapılanmanın Rolü

Askeri bir yapılanma öncelikle kimliği etkileyen bir öğedir. Türk kültüründe tarihten bu yana askeri yapılanma, teşkilat çok önemli bir yer tutmuştur. Yerleşik hayata geçene kadar göçebe yaşayan Türk milletinin kültüründe ordu mille anlayışı hakim olduğu için bütün bireyler asker gibi yetiştirilirdi. Askerlik mesleği çok eski zamanlardan beri Türk milleti için kutsal sayılmıştır. Elbette ki bunda Türk milletinin özgürlüğüne düşkün yapısının rolü oldukça fazladır.

Daha öce de askerlerinin bulunmasına rağmen, disiplinli ve düzenli Türk Devlet Ordusu, "Tanrıcut Mete" tarafından M.Ö. 209 yılında kurulmuştur. Emir ne kadar sert olursa olsun itaatsizliğin ve hedefi vuramamanın ölümle cezalandırıldığı bu ordu "10", "100", "1000", "10.000" kişilik birliklerden oluşuyordu. En uzun menzilli ok, en hızlı atlar bu orduda vardı. Dört beş yaşında koçlara binerek süvariliğe alışan, açlığa ve susuzluğa dayanıklı, dört nala giderken aynı zamanda oklar da atan çerilerden meydana gelen bu ordu, tarihin nice meydan savaşları vererek günümüze geldi. Zamanla şartlar değiştiği için atlılıktan yayalığa kaymasına ve öteki değişikliklere rağmen ruh aynı ruh olarak kaldı (Atsız, 2015, s.79).

Aşağı yukarı 3000 bin yıllık tarihimizde "ordu millet" olarak yaşamanın verdiği alışkanlıkla "Türklük" bir askeri kavram haline gelmiştir. Aralıksız savaşlar, az nüfusla çok iş görmenin gerektirdiği tedbirler, askeri disiplinden sonra büyük bir sosyal disiplin doğurmuştur.

Disiplin, medeniyetin ana koşuludur. İnsanların hayvani tavırlardan sıyrılması, hak mefhumunun teşekkülü, gerçek hürriyetin çekirdeğidir. Bu yüzdendir ki Türk ordusu bazı

güç anlarda temel görevinden taşarak, bozulan düzeni sağlamak zorunda kalmıştır. 12 mart muhtırası bunlardan biridir. Bunda ordunun ne kadar haklı olduğu, serserilerin inlerinde yapılan aramalarda ortaya çıkmaktadır. Silahlar ve patlayıcı elbiselerden başka subay elbiseleri, telsizler, Doğu'nun 15 evlik Kürt köylerinde saklanmış son sistem Çekoslovak silahları bunlardan bazılarıdır (Atsız, 2015, s.80).

3.9 Türk Kimliğinin ve Kültürünün Oluşmasında İdeolojinin Rolü

İdeoloji, ulaşılmak istenen hedeftir. Belli değerler çerçevesinde varılmak istenen noktadır. Bir milletin ideolojisi de kimliği ve kültürü belirlemede çok önemli bir faktördür. Çünkü bu ulaşılmak istenen hedefi de belirleyen kimliktir. Kimliği belirleyen de ideolojidir. Nasıl ki tarih ve sosyoloji bir tekerin iki pedalı gibiyse ideoloji ve kimlikte öyledir.

Dünya bir çarpışma ve savaşma alanıdır. Yaratıcı ilahi kuvvet, dünyayı bir çarpışma ve savaşma düzeni ile yaratmıştır. Yaratılanlar çarpışma düzeni içinde yaşayıp bugüne erişmiştir. Bunun nedeni ile ilgili felsefi düşünceleri bir yana bırakıp gerçeği olduğu gibi kabul edersek çarpışmaya hazır bulunmanın en önemli prensip olduğu sonucuna kendiliğinden varabiliriz (Atsız, 2015, s. 15).

İnsanlar arasındaki çarpışma, birleşip düzene girmiş toplumlar arasında da olmaktadır. Bu topluklara millet diyoruz ve milletler ve milletler binlerce yıldan beri vardır. Amansız boğuşmalarda bazıları ortadan kalkmış bazıları sonradan kurulmuş ama milletler her zaman var olmuş ve birbiriyle savaşmıştır. Savaşmak yaşamak için gereklidir. Çünkü milli çıkarların çatıştığı davaları bitirmek için savaşmaktan başka yol bulunamamıştır. Milletleri savaşa hazır bulunduran iki vasıta vardır. Biri maddidir “teknik” diyoruz biri manevidir “ülkü” diyoruz (Atsız, 2015, s.15).

Uzun tarih göstermiştir ki, eşit maddi kuvvetler arasında ki çarpışmayı ruhi yönden üstün olan kazanır. Ruhi kuvvet teknik kuvveti yaratabilir. Ruhi kuvvetten yoksunluk ise, maddi güç ne kadar yüksek olursa olsun bozgun demektir.

Ruhi kuvvet, milli üstünlük ve büyümek isteği aslında milli ülküdür. Milli ülküler toplulukların yaratıcı kuvvetidir. Bütün yaratıcı kuvvetler gibi de aykırılıkları yok etmek özelliğine sahiptir (Atsız, 2015, s.16).

Türk yaratıcı gücü, yani Türk ülküsü, asırlardan beri disiplin haline gelmiş, uğruna savaşmış, birkaç kere gerçekleşmiş bir düşüncedir. Bununla birlikte yirminci yüzyıl bir

mucizeler zamanı olmuş, olmaz sanılan her şey hemen hemen mümkün kılınmıştır. Bu bakımdan da Türk Ülküsünün gerçekleşmesi beklentisi içinde olmak insanlar için, haktır-esastır (Atsız, 2015, s.16).

Türk ülküsü Türk soyundan gelen bütün milletlerin tek bir siyasi bayrak altında birleşip devlet olmasıdır. Aynı töreyi, adeti, ananeyi, dili, ülküyü ve tarihi paylaşmasıdır. Türk ülküsü, Türk büyüklüğü isteği ve inancıdır. İnancın ne büyük ruhi amil olduğunu anlatmaya lüzum yok ümitsiz hastalar bile inançla iyileşmektedir (Atsız, 2015, s.16).

İnsanlar ancak ülkü ile hayvani duygulardan arınabilir. Bir ülkünün çevresinde toplanmak ve onun için çarpışmak ya da ölmek ne muazzam bir şeydir. Hayvan ölümden ve ıstıraptan kaçır kuvvetliden korkar. Ölümden kaçmayan kuvvetliden korkmayan ve kuvvetli ile savaşı göze alan tek varlık ancak ülkü sahibi insandır (Atsız, 2015, s.16).

Bir zamanlar dinler insanları hayvanlardan ayırmak için uğraşmıştır. Onlara Tanrıdan öğütler vermiştir. Bugünkü ülküler neredeyse tamamen ulusaldır. Dini inancı da içine almış olan milli ülkü, insanları güçlendiren ve asilleştiren bir duygudur. Bugünün maddeciliği arasında Türk ülküsü sararmış, biraz küllenmiş gibi görünmektedir; ancak maddecilik illeti kaybolduğu zaman o yine parlayacaktır. Onun için Türk ülküsüne sarılmaya mecburuz. Bütün doğu milletlerini yendiği halde yalnız Türkler ile başa çıkamayan Batı'nın içine sinmiş düşmanlığı karşısında bizim silahımız Türk ülküsüne sahip olmamaktır (Atsız, 2015, s.17).

Nihal Atsız, kimliği ve kültürü oluşturan diğer bütün öğelerde belli noktalara kadar ılımlıdır ancak Türk Ülküsü ve Türkçülük ile alakalı konularda çok keskin çizgiler çizmiş, yüksek duvarlar örmüştür. Kaldı ki bütün konulara Türkçülüğü merkeze alarak bu ekseninde bakar, görüş geliştirir.

Türk deyince akla gelen ilk akım Türkçülüktür. Akımın kurucusu fikir babası Ziya Gökalp olmasına rağmen Atsız benimsemiş ve ileri taşıyarak yüceltmıştır.

Türkçülük, Türk milliyetçiliğinin adıdır. Kelimenin sonundaki ek yerine göre mensupuluk yerine göre taraftarlık gösteren bir ektir. Türkçülük de Türk taraftarlığı ve sevgisi demek olduğuna göre bu kelime aslında tam da yerinde kullanılmıştır. Başka milletlerin Türk taraftarlığı ya da sevgisi asla bu kelime ile ifade edilemez. Zaten başka milletlerin Türk'ü sevmesi de gerçekten bir sevgiye değil, geçici bir nezakete dayanmaktadır. Türk'ü gerçek manada Türkten başkası sevmez (Atsız, 2015, s.32).

Türkçülük bir ülküdür. Ülküler, milletlerin manevi gıdasıdır. Ülküsüz milletlerin en talihlisi bile eninde sonunda tarih sahnesinden silinmeye mahkumdur. Ülküler, gerçekte hayalin karışımından doğmuş olan, milletlere hız veren ve millet uğrunda ölünen büyük dileklerdir. Milletler ölebildikleri kadar aynı zamanda yaşama hakkına da sahiptirler (Atsız, 2015, s.32).

Türkçülüğü böyle tanımlayan Atsız çok açık net bunu söylerken Türk ırkının üstün olduğu kanısında değildir. Türk milletinin her yönden bütün milletlerden ileri olmasını istemektedir. Bu “her yön” ifadesine daha çok dikkat edilmeli ve üstünde durulmalıdır. Çünkü her yönden kastı siyasi, kültürel, ahlak, ekonomi ve bir milleti oluşturan bütün özelliklerdir. Sadece Türk ırkından olduğu için her feridin çok üstün yetenekli olduğunu söylemek doğru olmayacaktır. Her anlamda üstün ve yetenekli olmak için çok çalışmak ve ülke sahibi olmak gerekir.

Türkçülük, dün bir kaynaktı; bugün çaydır. Yarın coşkun bir ırmak olacak ve önünde yabancı duygu ve düşüncelerden gelen bütün engeller yıkılacaktır.

Türkçülük, dört kaynaktan geliyor:

1. Kökü çok eski olan ve Türk uruğunun bilinçaltında yüzyıllardan beri yaşayan milliyetçilik;
2. Tanzimat'tan sonra, Avrupa'daki milliyetçiliklere benzeyen halkçı bir hareketin bizde de olmasını isteyen milliyetçilik hareketi;
3. Devletimizin içindeki yabancı unsurların ihaneti dolayısıyla doğan tepki;
4. Türklerin 200 yıldan beri çektikleri büyük sıkıntılar.

Bu dört kaynaktan gelen düşünceler birbiriyle yoğurularak bugünkü Türkçülük olgusu meydana gelmiştir. Türkler, Türkçülük ile güçlenecek ve ancak bu sayede yükselecektir (Atsız, 2015, s.33).

Bugün ülküler ve kahramanlar çağında yaşıyoruz. Geçmiş haklara dayanılarak davaların öne atıldığı, hesapların görüldüğü günler içindeyiz. Kan çağlayanları ve gülle sesleri içinde yarınlarda bizlerin neleri beklediğini bilemiyoruz. Bu kasırga arasında, milletlerin yalnız geçmişlerini hatırlayarak bu sayede milli ülkülerine yapıştıklarını görebiliyoruz (Atsız, 2015, s.33).

Türkçülük ülküsünü benimsemek için geçmişe sahip çıkmak ve geçmişten ders almak gerek. Hele ki Türk tarihi gibi bir geçmişin varsa bunu bilmek ve benimsemek için çok daha fazla çaba göstermek gerekir.

Türkçülük ülküsü bizden amansız bir görev ahlakı istiyor. Subay hiç yorulmadan altı saatlik talimini yaptırırsa, öğretmen bıkmadan eğiticilik işini yaparsa, memur sinirlenmeden halkına faydalı olursa, öğrenci her şeyden önce dersini bellemeye çalışırsa ve bütün görevler ve rütbelere arasında ne caka, ne gösteriş, ne dalkavukluk, ne de ilgisizlik olmadan bir ahenk kurulursa, aşağıdakiler yukarıdakilerin emir ve buyruklarını ukalalık saymaz, aşağıdakiler de yukarıdakilerin isabetli uyarılarına kızmazlarsa, bütün karşılıklı işlerde, görüşme ve konuşmalarda ne ikiyüzlülüğe kaçan nezaket ne de kabalık bulunmazsa görevin bizden istediği her şey yerine getirilmiş olur (Atsız, 2015, s.35).

Gerçekten Türkçü olmak kolay değildir. Her önüne gelen Türkçü olamayacağı gibi, her Türkçüyüm diyen de Türkçü olamaz. Her Türkçü, bulunduğu yerin görevini inançla yaparsa, Türkçülük ülküsü sağlamlaşır, Türklük güçlenir. Türkçülerin ilk işi, görevlerini arınmış gönül ve inanmış yürekle yapmaktır (Atsız, 2015, s.35).

Türkçü, Türk soyunun üstünlüğüne inanmış ve bu uğura kendini adanmış olan kimsedir. Bilir ki, bugün görülen kötü ne varsa, hepsi birer geçici bir hastalığın belirtisidir ve geçmiş zamanlarda bizi zaferden zafere yürüten erdemlerin hepsi kanımızda, ruhumuzda, içimizde gizli bir halde yaşamakta, belirecek imkanı beklemektedir (Atsız, 2015, s.39).

Türkçü, milli çıkarları şahısların üstünde tutan, milli milli mukaddesata ve geçmişe saygı gösteren, görev ahlakı yüksek olan, haksızlıklarla savaşta korkusuz bir insandır.

Türkçü, gününü gün eden, alaycı, sarhoş ve dalkavuk bir insan olamaz. Sert yaşamaktan hoşlanır ve en büyük sertliği de nefesine karşı gösterir. Böylelikle, milli kahramanlarına saygı gösterir, fakat milli kahramanların kusura da varsa, söylemekten çekinmez, ne olursa olsun kahraman olmayana kahramanlık payesi vermez. Hele Türklüğün büyüsunü bozanları ise asla bağışlamaz ve bunları bağışlayanları da kendine düşman sayar (Atsız, 2015, s.36).

Türkçü, alçakgönüllü olmak zorundadır. Çünkü bu, yaptığının karşılığını beklemek ve takdir olunmak için gereklidir. Halbuki takdir beklemek bir bencilliktir. Türkçü, milletine bir hizmet yaparken, bunu, beğenilmek, kendisiyle övünmek için değil, görev bildiği için

yapar ve yapacağı en büyük hizmetin bile, adı sanı bilinmeden ölüp mezarsız yatan şehitlerin hizmeti yanında çok küçük kalacağını da farkındadır (Atsız, 2015, s.40).

Türkçülük, yükseltmek için değil yüceltmek içindir. Topluluklar, fedakar fertlerin çokluğu nispetinde yükselir. Türkçülük, bir fikir olduğu kadar da bir inançtır. Onun için de tartışmasız, tenkitsiz kabul olunur. Onun tartışılacak ve tenkit olunacak tarafı temeli, esası değil ayrıntılarıdır (Atsız, 2015, s.40).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ'IN EĞİTİM GÖRÜŞLERİ

Hüseyin Nihal Atsız uzun yıllar öğretmenlik yapmış bir isimdir. Öğretmenlik yaptığı yıllardaki eğitim sistemini de göz önünde bulundurarak bu konuda bazı gereklilikleri, eksikleri eserlerinde dile getirmiştir. Özellikle yayınlanan makalelerinde eğitim sisteminin nasıl olması gerektiğine dair fikirlerini sunmuştur. Çalışmanın bu son bölümünde onun bu fikirleri analiz edilmiştir.

4.1 Giriş

Eğitim bir milletin geleceğini belirleyen en önemli unsurlardan biridir. Milletleri yücelten ve yükselten şey eğitim ile meydana gelir. Milletleri yükselten şey milli hedeftir. Milli mefkuresi olmayan milletler gerilemeye ve hiç değilse yerinde saymaya mahkumdur. Milli amacı olmayan milletler uygarlık sahasında yükselmiş olsalar da başka milletlerin gölgesinde kalmaktan kurtulamazlar. Milli mefkure her zaman milletin büyükleri tarafından ilke haline getirilmiş olmaz. Mefkurenin, mefkure olarak o milletin beyninde ve gönlünde yaşaması yeterlidir (Atsız, 2015, s.132).

Eski Roma cihana hükmetmek sevdasında idi çünkü her Romalının gönlünde milletin üstünlüğü ve başka milletlere hükmetme arzusu bir aşk halinde bulunuyordu. Bur durum Romalıları en azından kendi gönüllerinde üstün yapıyordu. Araplar İslamiyet mefkuresi ile heyecanlanmasaydılar, İran'ı bir seferde yıkıp, Bizans'ı yerinden sarsacak büyük bir imparatorluğun rüyalarında bile göremezlerdi. Çengiz ve Temür istilalarını zamanın uygunluğuna ve sade bu iki adamın dehasına mal etmek biraz zordur. Osmanlı imparatorluğu da hemen hemen aynı sebeplerle yükselmiştir (Atsız, 2015, s.132).

Tarihin bize gösterdiği örneklerden alacağımız bir ders vardır: Milli mefkureler taarruzidir ve bunun için her zaman atılım ister. Yakın tarihe ve şu güne bakarsak taarruzi mefkurelerin birçok örneklerini görürüz. Eğer karşısındaki milleti Türk milleti değil de başka bir millet olsaydı küçük Yunanistan bile büyük Yunanistan olacaktı (Atsız, 2015, s.132).

“Hayat için savaş” kaidesinde yeryüzünde her soyun arzusu kendi türünü dünyaya yaymaktır. Buna hiçbir soyun muvaffak olmaması aynı arzuda olan başka soyların kendileri üzerinde muvaffak olmasındandır. Yeryüzünün insan soyları olan milletler de aynı amaç ile asırlardır çarpışıyorlar ve dünyada durmaksızın gel- git meydana geliyor (Atsız, 2015, s.133).

Medeniyet ilerledikçe insani fikirlerinde galebe edeceği, milletlerin kardeş olacağı bir gün geleceği hakkındaki fikirlerin hepsi birer hayaldir çünkü insanda bu üstün olma arzusu oldukça bu mümkün olmayacaktır. Bunlar ya saf insanların fikirleridir ya da karşılarındakini aldatmak isteyen sahtekarların sözleridir. Bütün insanların kardeş olması, tutkunun, kavganın ortadan kalkması doğaya karşı olmaktır. İnsanlık ve kardeşlik propagandası er meydanında savaşla yenemedikleri milletlere karşı uyguladıkları yeni bir taktiktir (Atsız, 2015, s.133).

Büyük çelişki odur ki insanlara İsa'nın insanlık düsturunu yayan milletler bir yandan silahı bırakma propagandası yapıp diğer yandan topu, tüfeği, gazı, mikrobuyla silahlanıyorlar. Örneğin; milli mücadele yıllarında Türklere özgürlük vermek istemeyen İngiltere, kendi topraklarındaki İrlandılları imha etmekten çekinmiyor (Atsız, 2015, s.133).

Mefkureler taarruzidir! Bir milletin terakki etmek istemesi gayet doğal ve çok basit bir şeydir. Bu, mefkure olamaz bu, ancak ilerlemek amacıdır. Mefkure; yüzyıllardır içinde doğduğu millete ruh katan ve milleti tek yürek haline getiren bir unsurdur. Yirminci yüzyılda her millet çoğalmak zorundadır. Üç beş hatta sekiz on milyonluk milletlere millet denemez çünkü millet çok daha kalabalık uluslardan oluşmak durumundadır. Tarihin her döneminde birinci derecede rol oynamış olan Türk milleti bir İsveç veya Hollanda olmayı milli mefkure olarak düşünemez böyle düşünmek milletini yok saymaktır. Yirminci asırda her milletin buharlı veya elektrikli demiryolları, büyük sanayi fabrikaları, uçakları, geniş eğitimi, kuvvetli ordu ve donanmaları olmak zorundadır. Bu asırda her bireyini okutamayan, alimler yetiştiremeyen milletler millet değildir; bunlar olsa da bir insan topluluğu olur (Atsız, 2015, s.134).

Fakat geniş eğitim, büyük sanayi ve kuvvetli ordu... Bunlar bir mefkure değil, bunlar milli mefkurenin aletleridir. Milli mefkureye bunlar sayesinde varılır. Ülkede her zaman milli mefkureden, bunun aletlerinden bahsedilir ancak gençlere senin tarihten beri gelen mefkuren şudur demek gerekir. Halbuki gençlik çağları, insanların mefkureye en susamış olduğu zamanlardır. Bazı gençlerimizi boş vermişliğe, komünizme ve ona buna sevk eden etken bir mefkureye sarılmak ihtiyacıdır. Eski Türkler: kanun kötü de olsa kanunsuzluktan yeğdir derlerdi. Bugünkü gençlerimizde mefkure kötü bile olsa mefkuresizlikten iyidir deyip doğru olmayan, kültüre, milli benliğe uymayan mefkurelere sarılmaya ihtiyaç duyuyorlar (Atsız, 2015, s.134).

Türk gençliğine geniş ve büyük mefkuresini gösterdiğimiz zaman artık yabancı kültürlerin etkisi kalmayacaktır. Mefkureci bir gençliğe ahlaksızlık sahneleri, tereddütlü bir edebiyat o kadar etki etmez. O zaman bunlar da gönüllü ya da gönülsüz Türk gençliğinin istediği gibi olmaya mecbur kalacaktır (Atsız, 2015, s.134).

Hayat ileriye doğru bir atılıştır. İlerleyemeyen, yerinde sayan, geriliyor demektir ve gerileyenler ise ölüme mahkumdur. Doğanın kanunlarına uymayan yalancı prensipler nasıl olsa son bulacaktır. Bunları mefkure diye gençliğe dikte etmeye çalışmak çıkmaz bir yoldur. Gençlik, kanlı canlı, yüksek bir mefkure ister. Gençlik kahramanlık göstermeye çok meraklıdır. Onun bu isteğini Türk ırkının geleceği için en doğru olabilecek yola sevk etmek gerektir. Bu sağlam ırkın geleceği için açıktır (Atsız, 2015, s.135).

4.2 Türk Gencinin Kimlik Özellikleri

Eğitim nasıl bir milletin ve devletin ana damarlarından biriye gençlik de bir milletin en önemli unsurudur. Zira bugünün gençleri yarının milleti ve geleceğin de atası olacaktır. Gençliğe Türkiye cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk de çok büyük önem vermiş ve Türk milletinin gençlerinin ahlakta birinci olduğunu, çalışkan, azimli ve başarılı olduğunu belirtmiştir.

Ziya Gökalp'in Mustafa Kemal Atatürk'ün fikirlerinin yolunda yürüyen Nihal Atsız da bu konuda fikirler beyan etmiştir. Zira Nihal Atsız ömrünün uzun bir dönemini edebiyat öğretmenliği yaptığı için gençlerin arasında geçirmiştir.

Günümüzde her alanda milletler arasında bir yarış vardır ve bu yarışa milletin er kesimi dahil olmaktadır. Türk milleti de bu yarışa gençleriyle beraber dahildir ve birçok alanda diğer dünya milletlerinden öndedir.

Dünya bir devler ve kahramanlar ülkesi olmaya doğru ilerlemektedir. Bir yandan çok nüfuslu akraba milletleri de kendi topluluğu içine alan devletler kurulurken, bir yandan da kendi devletlerinin şan ve şerefi uğrunda hayatlarını hiçe sayan, bile isteye yüzde yüz ölüme atılan milletlerin kahramanların çoğalmaktadır. Yüksek ahlaklı, dövüşçü, disiplinli ve fedakar milletlerin dönemi de başlamaktadır. Milletler de insanlar gibi bazen verimli bazen verimsiz zamanlar geçirebilirler. Fakat bireylerin hayatında olduğu gibi milletlerin hayatında da en doğru hareket tarzı, çalışarak, dövüşerek, fedakarlık yaparak, bir ülkü ardında koşarak, anlamlı şekilde yaşanarak geçirilen hayattır (Atsız, 2015, s.141).

Biyoloji bakımından hayat, bir savaştır. Tarih de hayatın milletler arasındaki çarpışmadan ibaret olduğunu ve medeniyetin ilerlemesine de savaşların sebep olduğunu da kesin olarak kanıtlıyor. O zaman yaşamak isteyen millet dövüşmeyi de göze alacak demektir. Bizim milletimiz dövüşçülük bakımından talihin iyiliğine uğramış, bu konuda üstün bir millettir. 2500 yıllık tarihi hayatımızın başından bu yana tarihimiz iki büyük savaşla geçmektedir. Biri milletlere karşı savaş diğeri de doğaya karşı savaştır. En eski zamanlardan beri nüfusunun azlığına rağmen Türk milleti hem kalabalık milletleri yenmiş ve hem de çorak, kurak yerlerde, tabii afetlere karşı da çarpışarak bugüne kadar varlığını korumak noktasında büyük başarı göstermiştir (Atsız, 2015, s.141-142).

Manevi ve ahlaki değerleri üstün olan milletler sayı ve teknik bakımdan eksik yanlarını kapatabilirler. Başarıya inanmış bireylerden oluşan milletleri yenmeye imkan yoktur. Tarih bunun en açık örnekleriyle doludur. Türkler nüfus bakımından çok üstün olmasına rağmen birleşmediği için geleceğe dair planlarını bu duruma göre planlamak zorundadır (Atsız, 2015, s.142).

Manevi yönlerden ileri olsak da maddi yönlerden geride olduğumuz açıktır. Bundan dolayı milletler arasındaki savaşta sadece manevi gücümüze ve ahlakımıza güvenebiliriz. Bunun için de ahlakı yüksek bir gençlik yaratmak gerekliliği elzemdir. Türk gençliğini yeni harikalar yaratabilecek bir kabiliyetle yetiştirmek gerekmektedir. Şu bir gerçektir Türk gençliği yeniden bir Sakarya bir Çanakkale yaratabilir. Fakat içinde olduğumuz çağ bizden Çanakkale'den Sakarya'dan çok daha fazlasını istiyor artık manevi güce kattığımız maddi güç ile ilerlemek gerekmektedir (Atsız, 2015, s.142).

Kahramanlık eğitimi beşikten başlar ölene kadar sürer. Evde çocuklara anlatılan kahramanların hikayesi belli bir nebze kadar bu terbiyeyi verebilir. Bu elbette yeterli değildir ama yine de bununla bir süre yetinmek gerekir. Fakat ilkokulda, lisede, ortaokulda bunlar yetmeyecektir. Kahraman yetiştirmek için bir kıvılcık olmalıdır. Kahramanlar ancak kahramanlığa inanmış öğretmenlerin telkini ile yetişir bunun için de onlara çok büyük görevler düşmektedir. Çünkü gençlik onların elinde ki bir hamurdur. Bu hamura şekli verecek olan da bu milletin öğretmenleri olmak zorundadır (Atsız, 2015, s.143).

4.3 Türk Kızlarının Eğitim Şekli

Türk toplum yapısı gereği kadına her zaman değer vermiş bir millettir. Ancak Türk toplumunun yaşam şekli gerek eğitim noktasında gerekse de diğer kültürel konularda her yeterliliği sağlayamamıştır. Türk milletinin İslamiyeti kabulü ve yerleşik hayata geçmesiyle kültürel gelişmesi hızlanmıştır.

Nihal Atsız Türk kızlarının eğitimi konusunda da bazı görüşler ileri sürmüştür:

Türk kızları her şeyden evvel yarın Türk anaları oldukları düşünülerek yetiştirilmelidir. Dünyadaki muhtelif milletler arasında Türkler, kadına gerçek değerini veren ve istisnalar hariç bugün hala aynı değeri vermekte olan belli başlı milletlerden biridir. Eski Yunanlılar, Romalılar, Araplar, İranlılar ve Hindliler kadını kötü bir yaratık olarak görüyor ve ona esir muamelesi yapıyorlardı. Türklerde ise saygı görüyor, fakat her işte erkekle eşit tutulmuyordu. Zaten fizyolojik ayrılıklar erkekle kadının tamamı ile eşit tutulmasına imkan vermemektedir (Atsız, 2015, s.150).

Bugün memlekette kadına karşı yanlış bir hava esiyor: ya onun hukuku hiç tanınmıyor veya da feminizm etkisi altında ona fevkalade itibar ediliyor, adete ayrıcalıklı bir sınıf muamelesi gösteriliyor. Bunların ikisi de yanlıştır, bunların ikisi de kadını manevi sükuta götürür. Birincisinin neticesinde kadın esarete, ikincisinin neticesinde de köleliğe düşer. Yalnız süs ve lüks düşünen, kadınlık vazifesini unutan kadın, kadına hakkı olmadan verilen fazla ve büyük değer sonucudur (Atsız, 2015, s.150).

Türk kızları, çok eski zamanlarda ki Türk kızları gibi *fazilet mümessili* olarak yetiştirilmelidir. Soğukkanlı, vakur, sade, güçlü ve vazifesinas olmalıdır. Yalnız süs peşinde koşan bir kız, analık ve yurt duygularından uzaklaşmış kendini beğenilmeye adanmış, içi boş bir canlıdır. Bu vatanın iyi raks eden, şu kadar elbisesi olan, makyaj yapan

hatta kusursuz pasta yapan kızlara değil; “*Bu vatana şerefli oğullar ve faziletli kızlar yetiştirmek en büyük borcumdur*” diyen kızlara ihtiyacı vardır (Atsız, 2015, s.150-151).

Bu seciyeyi kız çocuklarımıza şu an için ancak okullarda verebileceğimiz. Fakat bunun için de kız çocuklarımız karşılarında buna örnek olabilecek kadın öğretmenler görmelidir. Gösteriş meraklısı ve züppe kadın öğretmenlerden ders alan kız öğrencilere sadeliğin faziletinden bahsetmek biraz gülünç olacaktır (Atsız, 2015, s.151).

Kızlarımızın faziletli olmalarını istiyoruz. Fakat türlü yollarla onların zehirlenmesinin önüne geçecek tedbirleri hiç düşünmüyoruz. Filmler, romanlar, plajlar ve sokaklar bin türlü ahlaksızlıkla dolup taşarken okullarda verilecek birkaç öğüdün tesiri olmayacaktır.

Birçok kimseler sinemasız kalmaktansa gençliği zehirleyen filmlerin gösterilmesine öncülük ediyor. Bunlar fikirlerini “güzel sanat” ve “bedii ihtiyaç” maskesiyle süslüyorlar. Gerçekte ise yalnız zevklerinin ve keyiflerinin güdücülüğünü yapıyorlar. Acaba gençlerimiz ve özellikle kızlarımızın zehirlenmesine engel olmak için bütün memlekette sinemaların kapatılması, erkek ve kadın pilajları ayrılması roman ve hikayelerin sansürden geçmesi mümkün olacak bir şeydir (Atsız, 2015, s.150).

4.4 Türk Gençinin Eğitim Şekli

Türk gençliğini kahraman yetiştirmek için maarifte bazı değişiklikler yapmak gerekmektedir. Bunları şu şekilde özetlemek mümkündür:

1. İlk okullarda dahil olmak üzere bütün eğitim kurumlarından karma eğitim sistemi kaldırılmalıdır. Küçük yaşlardaki öğrencilerin kızların içinde çok fazla kalmaktan erkeklik ruhlarını kaybetme ihtimalleri mevcuttur. Ayrıca belli bir boşluk da bu öğrencilerde göze çarpar.
2. İlkokulların programları üzerinde daha fazla durulmalı ve geliştirilmelidir. Her yıl biraz daha artırmak kaydıyla Türk tarihi ve Türk dilbilgisi dersleri gösterilmelidir.
3. Öğrencilere gösterilen sınırsız özgürlük hemen kaldırılmalıdır. Öğrenciye disiplinin var olduğu çok küçük yaşlardan itibaren öğretilmelidir.
4. Ceza sistemi bütün şiddeti ile tekrar okullara girmelidir. Uygun olmayan aile ortamında yetişen çocuklar olumlu ya da olumsuz her davranıştan sonra ceza ya da ödül sistemi ile karşılık görmelidir. Türk çocuğunun milli benliğini koruyarak bozulmasının önüne geçilmelidir.

5. Ahlaklı, iyi nitelikli çocukların ahlaki gelişimini bozabilecek çocuklar hemen okuldan uzaklaştırılmalıdır. Bir öğrenciyi kazanmak adına kırk öğrenciye kötü örnek olmanın önüne geçilmelidir.
6. Tüm dersler, ödevler, etkinlikler Türk çocuğuna fedakarlık ve kahramanlık aşılacak nitelikte olmalıdır.
7. Ortaokullara askerlik dersi konulmalıdır ve bu dersler uygulamalı olmalıdır. Öğrenci okul üniforması giymeye mecbur edilmelidir. Askeri kurallara ve cezalara tabi olmalıdır. Okula devam eden öğrenciden yazılı olarak bu kurallara uyacağına dair söz alınmalıdır. Söz ve sorumluluğun nasıl önemli meseleler olduğu kendisine anlatılmalıdır. Kurallara uygun davranmayanlar okuldan men edilmelidir.
8. Bir kadın öğretmen erkek öğrenciye ders vermemelidir. Bütün öğretmenler sade ve özgün giyim tarzları ile öğrencilere örnek olmalıdır. Türk kültürüne ve kimliğine aykırı bir tarzı olan hoca meslekten derhal atılmalıdır. (Atsız, 2015, s.146).
9. Dil bilgisi, Türk tarihi, Türk coğrafyası gibi dersler her sınıfta biraz daha genişletilerek gösterilmelidir. Bu derslerin öğrenilip öğrenilmediğine dair öğrenciye geri dönüt testleri uygulanmalıdır.
10. Ortaokulda milli sporlar ders olarak okutulmalıdır. Kılıç, güreş, cirit gibi eskiden beri geleneklerimizde olan sporlar ön planda tutulmalıdır. Yüzücülük gibi savaşta kullanılabilir olan dersler de öğrenciye gösterilmelidir. Askerlik ve spor dersleri müfredatta ki en önemli dersler haline getirilmelidir. Bu derslerden ayrı ayrı notlar verilmelidir. Öğrenciye gerçek bir askerlik dersi verilmelidir.
11. Hiçbir faydası olmayan emek ve zaman israfından başka işe yaramayan yabancı dil dersleri kaldırılmalıdır. Bu derslerin yerine de spor ve askerlik dersleri konulmalıdır.
12. Lise yıllarının başlarından itibaren edebiyat, fen gibi derslerde başarılı olan öğrencilerin önleri açılmalıdır.
13. Dil bilgisi ve vatandaşlık dersleri lisenin her aşamasında okutulmalı ve öğrencinin kendi dilinin inceliklerinin öğrenilmesi sağlanmalıdır.
14. Askerlik ve spor dersleri liselerde daha da artarak devam etmelidir. Öğrenciler toplu bir halde ve gerçek silahlarla atış talimleri yapmalıdır. Yaralanan öğrenciler muhakkak olacaktır. Ancak bu çok da mühim değildir bu şekilde öğrenci hayatı daha da ciddiye alır (Atsız, 2015, s.147).

15. Öğrencinin özellikle lise ve ortaokul yıllarında gösterdiği ahlaki herhangi bir zaaf ya da kural ihlalinin karşılığı okuldan atılmak olmalıdır. Ayrıca bu suçlardan atılan öğrenciler başka bir okula da alınmamalıdır.
16. Öğrencilere her zaman için için başarılı, otoriter öğretmenler idare etmeli ve örnek olmalıdır. Okullar neredeyse bir kışla haline gelmelidir ve liselerin müdürleri yüksek rütbeli subaylar olmalıdır.
17. Okullar arasında futbol ya da voleybol gibi müsabakalar değil milli sporlarımız olan okçuluk atıcılık gibi yarışlar olmalıdır. Okçuluk, kılıç kullanma gibi sporlar tekrar yapılandırılıp okullarda eğitim olarak verilmelidir. Bütün okul kitapları vazifeşinas öğretmenlere yazdırılmalıdır. Ancak bu kitaplar milli ve askeri bir ruh ile yazılmalıdır.
18. Liselerin fen sınıflarında uygulamalı dersler artırılmalıdır. Öğrencinin vatan için yaratıcılık yeteneği daha bu sıralarda ortaya çıkarılmalıdır.
19. Askerlik ve spor derslerinde başarı gösteren öğrencilere eski Türk geleneklerinde olduğu gibi “alplık” ve “batırlık” unvanları verilmelidir. Bilgide başarı gösterenler için “bilgelik” ve “danışmanlık” unvanları da her öğrencinin hakkı gözetilerek verilmelidir. Nasıl ki sıkı ve sert bir ödül sistemi var ise büyük ödüller de olmalıdır (Atsız, 2015, s.148).

Askerlik Atsız için çok yüce bir meslektir. O, hayatın her alanında askerlik mesleğinin disiplinini görmek istemektedir. Bunun için de eğitimi bir araç olarak kullanmaktan yana fikirler beyan etmiştir. Hayatının her alanında olduğu gibi bu alanda da fikirleri kesin ve keskindir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türk düşünce tarihinde önemli bir yere sahip olan Hüseyin Nihal Atsız'ın kimlik ve kültür kavramlarını analiz ettiğimiz bu çalışmada ortaya çıkan sonuç şöyledir. Nihal Atsız, İstanbul'da doğup büyümüş ve sürgün yılları hariç hayatının tamamını burada geçirmiştir. Bir evlilik yapmış olan Nihal Atsız'ın iki erkek evladı bulunmaktadır. Ancak evliliği çok uzun sürmemiş eşi Bedriye Hanım ile ayrılmışlardır.

Fikir dünyasının şekillenmesinde ilk öğreniminden bu yana okuduğu okulların etkisi olmuştur. Atsız babasının asker olması hasebiyle etnik kültür noktasında farklı okullara gitmiştir. Doktor olmak istememesine rağmen askeri tıbbiyeye kaydolan Atsız buradan atılmıştır. Ancak bu okul onun fikir dünyasında çok etkili olmuştur. Çünkü o yıllar askeri tıbbiye farklı alanlarda donanımlı insanlar yetiştirmiş bir okuldur.

Edebiyata da ilgisi olan Atsız bir edebiyat fakültesinde okumuş ve asistanlık da yapmıştır. Ancak dönemin siyasi ve ideolojik şartları ve Atsız'ın yazılarında ki sert ve keskin üslubu onu burada da çok fazla barındırmamıştır.

Atsız, geçimini vekil öğretmenlik yaparak sağlamış ve Süleymaniye kütüphanesinde uzun yıllar memurluk yapmıştır. Buradaki memurluk yıllarında fikir gelişiminin olduğu ve en verimli yılları olduğu söylenir.

Nihal Atsız, siyasete aktif olarak hiç girmemesine rağmen yazdığı yazılarla her zaman siyasetin içinde olmuştur. “Oku”, “Ötüken”, “Atsız Mecmua”, “Çınaraltı”, “Orhun”, “Bozkurt” gibi bir çok dergi çıkaran Atsız fikirlerini buradan halka duyurmuştur.

Onu bir çok yazardan ya da ilim insanından ayıran özelliği ise bir aktivist olmasıdır. Yazdığı her şeyi yaşayan ve asla çizgisini bozmayan bir düşünürdür. Bu konuda her zaman sıkıntılar yaşamıştır ama hiçbir zaman geri adım atmamıştır.

Hüseyin Nihal Atsız için Türk kimliğinin ilk ve ana düsturu vatani ve milleti her şeyin önünde tutmaktır. Bu uğurda can vermek bir insanın gelebileceği en şerefli makamdır. Sanıyorum ki Hüseyin Nihal Atsız, romanlarında, şiirlerinde anlattığı kahraman kişilerin vatan için ölüme koşarak gitme durumunu kendi hayatında da uygulayacak kadar keskin ve net bir insandır.

Kültür kavramına, millet olmak kadar önem veren Atsız çok önemli bir tarihçidir. Bu konuda çalışmaları mevcuttur. Tarihi bir milletin şuuru olarak görür. Toplumda ki her bireyin bu tarih şuuruna sahip olmasının millet olabilmek için önemli olduğunu vurgular. Yeni yetişen gençlere tarih şuurunun eğitim yolu ile verilmesini ve tarih bilincinin her zaman diri tutulması gerektiğini düşünür. savaşların, kahramanlıkların, büyük ilim insanlarının Türk gencine öğretilmesinden yanadır. Çünkü ona göre bu sayede gençler başka milletlerin kültürü etkisinde kalıp yobazlaşmaz ve kendi milli benliğini korur. Kendi milleti ve tarihi ile gurur duyar. Ona göre Türk milleti sürekli başka milletlerin propagandası altındadır ve bundan korunmanın en iyi yolu da tarih şuurunun gelişmesidir.

Hüseyin Nihal için göze çarpan bir diğer nokta ise savaş yanlısı olmasıdır. Ona göre barış gerçek bir şey değildir. Milletleri diri tutan, ileri taşıyan ve geliştiren çatışmadır. Çatışmanın, mücadelenin olduğu yerde gelişme vardır düsturunu savunur. Bu sav ne derece doğrudur tartışılır.

Hüseyin Nihal dil kavramı için de oldukça gerçekçi ve bilimsel tespitler yapmıştır. Ona göre dilin gelişmesi için medeniyetin de gelişmesi gerekir. Bozkır kültüründe yaşayan Türk milletinin dilinin şartlar dolayısıyla edebi olarak gelişmemesini normal karşılar. Tarih boyunca Türk milletinin dili üç ana aşamadan geçmiştir. Biri Maniheizmi benimsediğinde değişen ve melezleşen Türk dili. İkincisi Türklerin ikinci asrın başında akın akın İslamiyeti kabul etmesi ile daha geniş çapta değişen Türk dilidir. Bu ikinci değişim Osmanlının yayılma alanı ve gelişmişliği ile daha perçinleşir.

Üçüncü değişim Şu an içinde olduğumuz ve batılılaşma çabası ile başlayan yobazlaşmadır. Bugün de Arapçadan arındırmak için çabaladığımız dilimiz batı kültürünün etkisi altındadır. Hele ki globalleşen dünyada özgün dili korumak son derece güç hale gelmiştir. Atsız, bu konuda da bir çok tespitte bulunmuş ve bu sorunun çözümü için öneriler getirmiştir. Hüseyin Nihal Atsız dilde de Türkçülük yapma çabası içindedir.

Nihal Atsız için çetrefilli bir kavram olan din, Türk milletinin karakter yapısına uygun değildir. Ona İslam dini Türk milletinin yapısına uygun değildir. Çünkü İslam bütün milletleri aynı çatı altında birleştirmeyi amaçlar. İslam dini bütün insanları kardeş görür. İrk ayrımı gözetmeksizin kimsenin kimseden üstün olmadığını söyler. Atsız dinin Türk milletinin öz kültürüne uygun olmadığını düşünür. ona göre Arapların İngilizlerle bir olup Osmanlıya ihaneti din unsurunun milleti birleştiren bir öge olmadığı yönündedir. Atsız dine açıkça arşı değildir. Din duygularını içinde taşıyanlara saygı duyar ama bireysel olarak dinin milletin kimliğinde etkili olmaması gerektiğine inanır.

Hüseyin Nihal'de en önemli kavramlardan biri "ölkü" dür. Ölkü birliği bir milletin kültüründe çok önemli bir yere sahiptir. Çünkü bir ölkü bir devlete bir millete itibar katar. Türk milleti ise "ölkü" sünü kendi halk tabakası tarafından oluşturmuştur. Türk ölküsünün adı "Kızılelma" dır. Kızılelma ölküsü çok içten ve halktan bir ölküdür çünkü Türk milleti her zaman hedefi olan ve bu hedefe herhangi bir elit sınıfın yönlendirmesi işe değil kendi iradesi ile vakıf olmuştur.

Ölkü ileri olmak, daha da çok gelişmek ve sınırlarının en genişinde refah bir hayat yaşamaktır. Ölküler bireylere manevi güç veren bir motivasyon kaynağıdır. Ölkü bir milletin varoluş sebebidir. Ölküler savaşla kazanıldığı için çok değerlidir. Bu savaşlarda büyük kahramanlar ortaya çıkmıştır. Bu yüzden maddi kuvvetler gelip geçer ama manevi kuvvetler ölküler her zaman kalıcıdır.

Hüseyin Nihal'in en önem verdiği kavramlardan biri de ahlaktır. Ona göre Türk milleti tarihinde ahlakı oldukça yüksek bir millettir. Tarih ahlakı tarihinde yüksek kahramanların örnekleriyle doludur. Atsız'a göre Türk ahlakı motivasyon kaynağını herhangi bir idari yaptırımdan ya da herhangi bir dini duygu unsurundan değil direkt Türk olmaktan ve Türk hissetmekten almaktadır.

Hüseyin Nihal'in üstün bir insan ve üstün bir ırk anlayışı vardır. O, Türk ırkının ve Türk milletinin Her yönden en üstün ırk ve millet olmasını ister. Çünkü ona göre üstün olmak için gerekli olan nitelikleri Tanrı Türk ırkına vermiştir. Ancak bu üstünlüğün sadece Türk

kanı taşımakla olamayacağını farkında olan Hüseyin Nihal Türk'ün bu yönünün ahlak ile, disiplin ile, okuma ile, yaptığı işin en iyisini yapmaya çalışma ile olacağına inanır.

Nitekim ona göre tarih bunun örnekleri ile doludur ve bugün de Türk milleti tarihini ve kahramanlarını unutmayı, ülküsüne bağlı kalarak bunu gerçekleştirebilir.

Onun bu düşünce yapısı bazı kesimlerce onun ırkçı diye nitelenmesine sebep olmuştur. Ona göre etnik köken ilerleme ülküye ulaşma ve refah yaşamak için gerekli olan bir özelliktir. Dinin, toplum yapısının bunda etkili olamayacağını düşünür. askerlik mesleğinden atılmış olmasına rağmen askerliğe çok önem verir ve ona göre en üstün iki meslekten biri budur. Diğeri de öğretmenliktir.

Askerliğin bireye disiplin getireceğini ve onu ahlaklı yapacağını düşünerek hayatın her alanında olması gerektiğine inanır. Okullarda bunun eğitiminin verilmesini ister. Çünkü ona göre Türk erkeği doğuştan üstün bir askerlik yeteneğine sahiptir.

Değişen, globalleşen ve bilgiye erişimin bu kadar kolay olduğu 21. Yüzyılda Atsız'ın fikirleri ne derece akademik değer taşır bu tartışılır. Ancak unutulmaması gereken bir nokta vardır. Maddi ilerleme ile manevi ilerleme birbiri ile paralel doğrultuda gitmezse aradaki boşluk ahlak bozulmalarına ya da bizim bile tahmin edemeyeceğimiz sonuçlara gebe olabilir. Bu boşluğu doldurmada Atsız'ın ahlak anlayışı etkili olabilir.

KAYNAKLAR

- Atsız, H.N. (2015). *Türk ölküsü*. İstanbul: Ötüken.
- Atsız, H.N. (2015). *Tarih, kültür ve kahramanlar*. İstanbul: Ötüken.
- Atsız, H.N. (2015). *Türk tarihi üzerine toplamalar*. İstanbul: Ötüken.
- Atsız, H.N. (2015). *Türk tarihinde meseleler*. İstanbul: Ötüken.
- Atsız, Y. (2005). *Ömrümün ilk 65 yılı*. İstanbul: Türk Edebiyatı.
- Atsız, H.N. (1932). Bize Bir Gençlik Lazım. *Atsız Mecmua Dergisi*, 2(12), 178-182
- Atsız, H.N. (1974). Faşist. *Ötüken Dergisi*, 3(4), 89-96.
- Atsız, H.N. (1967). Konuşmalar III. *Ötüken Dergisi*, 10(43), 125-134
- Atsız, H.N. (1941). Dilimizi Türkleştirmek için ameli yollar. *Çınaraltı Dergisi*, 1(5), 12-18.
- Atsız, H.N. (1968). Turancılık Romantik Bir Hayal Değildir. *Ötüken Dergisi*, 1(3), 28-37.
- Belge, M.(2009). *Mustafa Kemal ve Kemalizm”, Modern Türkiye”de siyasi düşünce 2:Kemalizm*. İstanbul: İletişim.
- Berkes, N. (2005). *Unutulan yıllar*. İstanbul. İletişim.
- Bucak, Ş. (1997). Hüseyin Nihal Atsız Hayatı-Şahsiyeti-Eserler. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Çetinsaya, G. (2004). *Modern Türkiye”de siyasal düşünce:1 cumhuriyet”e devreden düşünce mirası, Tanzimat ve Meşrutiyet”in Birikimi*. İstanbul: İletişim.
- Dağ, Ç. (2010). Hüseyin Nihal Atsız’ın Türk kültür tarihinde ki yeri. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

- Deliorman, A. (1978). *Tanıdığım Atsız*. İstanbul. Boğaziçi.
- Deliorman, A. (2002). Atsız'a Saygı Duruşu. *Orkun Dergisi*, 34(2), 24-27.
- Erkman, F. (1943). *En büyük tehlike*, İstanbul. Ak-ün
- Gökalp, Z. (1976). *Türkçülüğün esasları*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Ziya Gökalp.
- Kayalı, K. (2002). *Türk düşünce dünyasının bunalımı*. İstanbul: İletişim.
- Mardin, Ş. (1964). *Jön Türkler'in Siyasi Fikirleri. 1895-1908*. Ankara: Türk İş Bankası Kültür.
- Öner, S. (1977). *Hüseyin Nihal Atsız*. İstanbul: Toker.
- Özdemir, C. (2007). *Atsız Bey Hüseyin Nihal Atsız'ın Fikirleri ve Romanları Üzerine Bir İnceleme*. İstanbul: Ötüken.
- Sanlı, F.S. (2010). Türkçülük akımında din olgusu üzerine aykırı bir yaklaşım: Hüseyin Nihal Atsız ve Fikirleri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.
- Sertkaya, O.F. (2014). *Hüseyin Nihal Atsız hayatı ve eserleri*. İstanbul: Ötüken.
- Tümtürk, İ. (1956). *Atsız hakkında birkaç söz*. İstanbul: Burhan.
- Tek, H. (2002). *Nihal Atsız*. Ankara: Alternatif.
- Ülken, H.Z. (2005). *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*. İstanbul: Ülken.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..